

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPH-UCCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
077 SZÁM - KIADÓHIVATAL 82 és 077 SZÁM

ELOFIZETÉSI DIJAK BRASSOBAN:

Egy óra 70 lej, negyedévre 190 lej, félévre 360 lej,
egy évre 680 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ

SZELE BÉLA dr.

ELOFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:

Egy óra 80, 1/4 évre 220, 1/2 évre 420, 1 évre 800 lej
Külföldre: 1/4 évre 370, 1/2 évre 720, 1 évre 1400 lej

Sándor József újra hangot ad a parlamentben a magyar nemzet elnyomatásának

A trónbeszédre adandó válasznak csak azt a részét fogadja el, amely a király
egészségére vonatkozik

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Sándor József a trónbeszédre adandó válasz vitája során ma a következő nagy beszédet mondta el:

Uraim! A Magyar Párt nevében elfogadom a Trónbeszédre való válasz bevezetését és végét, mely örömet fejezi ki Öfelsége a király felgyógyulása és jókívánságait 60 éves évfordulója alkalmából, valamint üdvözlését az uralkodóház iránt. Hozzájárulunk. És üdvözlöm, hogy figyelmünket a munkásság felé is akarják fordítani, azon társadalmi osztály felé, mely állami és emberségi szempontból minden támogatásunkat megérdemli. Azonban lesújtva és elszomorítva érzem magamat egy másik szempont hiánya miatt. A legtisztább szándékkal és a legnagyobb reménnyel jöttem e parlamentbe, ahol a régi „liberálisok”, egy Cogalniceanu, Bratianu Ion, Rosetti stb. szobrai állanak. Midőn azt hittem, hogy a wilsoni elvek, Gyulafehérvár, békeszerződés, emberi jogok stb. nem lesznek az Önök gunyakájának tárgyai, ahol csak a Vae victis évezredes elvének gyűlölete, kegyetlensége és valótlansága érvényesül. Szemben a rideg valósággal, kitéve magamat, 4 év óta kérem és várom, hogy a kormány ellenjegyzésével és felelősségére megjelenő legmagasabb Trónbeszédben, vagy a Válaszfeliratban lesz legalább egy enyhítő, vigasztaló és biztató szó az ország lakosságának jelentékeny részét alkotó kisebbségekhez, illetve azok közt a legnagyobbhoz, a magyarsághoz is, mely fényes történelmi múlttal és a békeszerződés által szerzett jogokkal rendelkezik. A jelenlegi kormány azonban — peccat per excessum et per diatribam — az egyoldalú és túlhajtott nemzeti eszme, az erőszakos egységesítés és asszimiláció alapjára állva, oázis nélkül, mintegy a bosszu és a megtorlás lelkületével, csak a pusztai vándor szomjúságával hagyott minket a vad iróniával és kínzó szatírával nekünk — ezt sem a trónbeszédben vagy a Válaszfeliratban — legföllebb csak a szabadság, egyenlőség és testvériség gyermekcsörgőjét vagy szóvirágos délibábját mutogatta. Nem vette és nem veszi figyelembe, amit a legutóbbi genfi kongresszuson is Chamberlain mondott, hogy Anglia Cromwell óta azért nem volt nagyobb benső megrázkódtatásnak kitéve, mert ott sohasem beszéltek általánosságban, amit a regábeli mentalitásra nézve Maiorescu Titus is kifogásolt. És nem tartotta és nem tartja szem előtt Macdonald ama legutóbbi tett kijelentését, hogy Európában addig nem lesz őszinte és igaz béke, míg a közel 50 milliót kitevő kisebbségek kérdését, a Nemzetek Tanácsa hathatós közreműködésével is, kielégítőleg és megnyugtatólag el nem rendezik. Száz év előtt a három császár szövetsége a keresztyén Szentháromság jelszavával letiporhatta a forradalmat és annak nagy gyermekét, I. Napoleont, de ime hová lettek és hová lesz a világháború eredménye is, ha Önök viszont a mai politika, társadalom és emberiség Szentháromságával ismét csak hű játékot és velünk halálos operációt, vagyis kivégzés előtti narkózt, vagyis elaltatást üznek?

A romániai magyarság a Magyar Párt által 4 év előtt belépve e parlamentbe, itt az általános népképviselési kormányforma oly jelenségével és különlegességével találkozott, amelyről minden ellenkező vád és állítás dacára, fogalma sem volt azelőtt és nem hitte, hogy ez

lehetséges legyen. Láttá, hogy egy négy vagy öt tagból álló parlamenti csoport, melynek vezetője, úgy látszik, csak sakkjátékot üzött a többi politikai pártokkal és kisebbségekkel, megbízást kapott, hogy a maga képére és hasonlatosságára mint egy istenség, démoni eszközökkel, új parlamentet teremtsen. E kormány a szenátor- és képviselőválasztásoknál az alchimia és a mágia minden fogásaival kimutatta azt, hogy 4 annymint 300. E 300, a véletlenül és Isten kegyelméből bejutott csekélyszámu ellenzék legelszántabb és legelkeseredettebb ellenállása mellett elfogadtatott egy alkotmányt, melynél én közvetlen közelből, a jutalmul nemsokára miniszterré tett előadónak csak a szájamozgását láttam és azt, hogy egyszerre csak 300 kéz emelkedik a levegőbe, mint egy automata, mely jelenés csak halvány árnyéka volt a magyar parlament zseb-kendő mozganatának, mire a parlament belső összetörése és később az ország összeomlása lett a felelet. Szuronyra a román parlamentben nincs szükség, mert elvégzik ezt a munkát más, jótékonyabb kezek.

Az alkotmány, a haladás és modern államiság nagyobb dicsőségére megcsorította a szólás- és sajtószabadságot; elvette az aránylagos szavazati jogot; s Krisztus egyházai közé — első, második, harmadik stb. — iskolás módszerrel, vagy a messzi kelet kasztrendszerével behozta a klasszifikációt. Az új alkotmány alapján a kormány, a Házzabályok 93 bis §-ának hasonló eljárással való megszavaztatásával, lehetetlenné tette minden komolyabb módosítás vagy javaslat benyújtását s ennek segélyével a közigazgatási törvényjavaslatnál letörte a „meghódított”, illetve „felszabadított” provinciák évszázados autonómiáját; míg a Trónbeszédben első helyre tett partikuláris iskolai javaslatnál ugyanezen § alapján évezredes hitvallásos iskolai autonómiákat készült eltiporni. A szintén új választójogi javaslat, ugyancsak a 93 bis § segélyével és az abszolút számok beállításával letörte az aránylagos népképviselési rendszert, ami megvolt a régi királyságban, de a provinciális közigazgatási és iskolai autonómia elkobzása mellett a viszonyosság kedvéért valamit el kell vonni a regáltól is, nehogy valamit nyerjen a provincia. Így a parlamenti választásoknál az 1-gyel kevesebb szavazatok összes száma, tehát tiszta 50% meg fog halni s kivételes esetekben némely vidéken legföllebb 20% fog bejutni a parlamentbe. Ha hozzávesszük ehhez, hogy a Házzabályok szerint egy módosítás vagy törvényjavaslat benyújtásához 11, illetve 15 aláírás kell, az ujonnan kikerekített megyék szerint való szavazás mellett el lehet képzelni, hogy mi lesz a magyarság képviselőségével, midőn 3 képviselővel a kamarában, az ország lakosságának több mint egytizede, az összes képviselők számának eddig csak 150-ed részét alkotja.

Volna tehát a kisebbségi miniszter, hogy érdekeinkkel foglalkozzék. Ezt az állást azonban — úgy látszik — nem a mi érdekeink szolgálatára, hanem letörésünkre és széttűllesztésünkre rendszeresítették. A miniszter ur reánk fogva, hogy anarchisták, bolsevisták, egyben mágusok és irredenták vagyunk, megtagadta a Magyar Párt vezetésével az érintkezést. Az átlag 30 tagu intézőbizottság Kolozsvárt csak detektívek jelenlétében, előleges engedély alapján tarthat üléseket, vagyis egy politikai párt minden gon-

dolatának az uralkodó kormány előre részese. Aztán a miniszter ur a pártból kiválasztott egyeseket, akikkel hajlandó volt tárgyalni, de a magyarság nagygyűlése által megválasztott legális vezetők lemondását követelte anélkül, hogy velük szemben, minden fogadkozása, vagy provokáció ellenére, pozitív adatokkal vagy bizonyítékokkal állott volna a parlament vagy a közvélemény elé. De minden előleges kihallgatás és indoklás nélkül a büntető törvényszék üldözése alá vetettek minket.

Ellenben a megfélemlített, kijátszott és minden kérdésnél egyszerre háttérbe lökött magyar kisebbséggel szemben a mezőgazdasági, kereskedelmi- és iparkamarai, valamint a közigazgatási választásoknál a kormány, illetve a provinciális exponensei keresték és keresik a helyi kompromisszumot. A politikai rendszer gyökeres eldöntéséről lévén szó, hiszen az összes javaslatokat ennek megakadályozása céljából készítették, jó, ha a világtalanná tett magyarságot a: Tate obolum Belizario! Adjatok egy fillért a vak Belizárnak! jelszavával lehet kielégíteni. Mert az agrárreform igazságtalanságai, az elviselhetetlen lakásrekvirálás, az enormis adók, hallatlan közigazgatási büntetéspénzek, nyelvünknek a jogszolgáltatásból és közigazgatásból kitűzése, erőszakos kulturpolitika, egyházaink elszegényítése, hivatalnokaink elbocsátása, az éhbér-nyugdíj, kereskedelmünknek, iparunknak hitel nélkül hagyása, népünk kivándorlása, devalváció, drágaság és általunk eddig nem ismert titkos megvesztegetési rendszer stb. fennmaradnak elanynyira, hogy Erdély levétköztetésével elsősorban minket sújtva e bajok, immár erkölcsi, közműveltségi, vagyoni és fizikai létünket kell féltelnünk. Gyermekünk nem hisznek többé a mesékben és embereink nem vesznek többé virágot. Nyugodt lelkiismerettel mondhatom, hogy sorsunk rosszabb, mint a kutzo-vlachoké Szerbiában, Bulgáriáról, Görögországról és Albániáról nem beszélve.

Ily körülmények közt hová forduljunk tehát? A Nemzetek Tanácsa miatt itthon megharagszanak reánk. Asszonyaink, anyáink egy több-százézeres aláírású kérvénnyel járultak iskoláink és gyermekeink érdekében a legmagasabb trón amaz oldala felé, ahová a románság oly rajongással néz, mint a magyarság annak idején nézett Erzsébet magyar királyné felé. A fogadtatás a legkedvesebb és felemelőbb volt. Azonban a kormánynál minden kérés és esedezés meddő maradt és meghiusult. — Most egy előkelő regábeli román hölgy gyűjtötte össze magakörül jótékonyági és kulturális kérdésekben a magyar nők képviselőit. És ez alatt jön a felekezettípró partikuláris iskolai javaslat; jön az új, nem választó, hanem liberálistípró kiválasztó jog, melyek törvénnyé válását eddig csak az egyesült román ellenzék magatartása akadályozta meg a Házzban. Mit csináljunk? A Ghandi budhista Nirvánájaként összefon lábakkal és ölbe tett kezekkel várjuk-e hát a karma vagy a kismet beteljesülését, amit reánk nézve a kormány leginkább óhajta. Avagy aktív, teremtő erővel, a Kálvárián meghalt, de feltámadott Krisztus felé fordítsuk a tekintetet? Igen, asszonyaink föllépése is csak azt jelzi, hogy nem hiába választott szimbóluma a magyarságnak a Megváltó gyermeket ölében tartó Szeptőlén Szűzanya, mert ez azt mutatja, hogy a magyar nő sem lesz rosszabb, mint az az erdélyi román anya, aki az év egy bizonyos napján és ugyanazon órájában, távollevő gyermekeivel is a maga gondolatára,

**A lejZürichben nyitáskor
2.46 és fél**

ad intentionem dantis egy-egy gyertyát gyújtott fel. A mi gondolatunk csak a valódi szabadságra, igazságra és humanizmusra vonatkozik. Az ölbentülő emberi gyermekre nézve is pedig tudjuk, hogy ilyet a természet csodálatos törvénye alapján — Angheliescu miniszter urnak mondom — még sohasem ütött meg a villám

A megszokott viharok Sándor József körül

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap délután kezdődött meg a Kamarában a felirati vita, melynek első szónoka volt Sándor József országgyűlési képviselő.

Délután három órakor nyitja meg Orleanu házelnök az ülést s napirend előtt rövid közleményeket olvasnak fel Juca. Lascu és Joanitzescu képviselők, majd egy-két lényegtelen törvényjavaslatot szavaz meg a Ház s áttérnek a napirendre.

A kormány részéről jelen vannak Vaitoiănu, Brătianu Vintila, Mosoiu, Mardarescu, Marzescu, Nistor miniszterek s Cipăianu államtitkár. A Kamara padjai csak úgy konganak az ürességtől. Ugy látszik, Brătianu Jonel szigorú figyelmeztetése, hogy a liberális párt tagjai szorgalmasabban látogassák az üléseket, hatás nélkül maradt. A szavazáshoz is alig lehetett összehozni vagy harminc kormánypártit.

A pár perces művelet után, mivel itt a szavazásokat másodpercenként bonyolítják le, Sándor József lép a szószékre nagy figyelem közepette. S midőn bevezetésében elmondja, hogy a magyarság és ennek nevében a magyar párt egész lelkéből csatlakozik a felirat ama részéhez, melyben szerencsét kíván öfelségének felgyógyulása és hatvanadik születésnapja alkalmából, feláll Gradisteanu képviselő s Sándorhoz közel lépve azt kérdi:

Gradisteanu képviselő: A Magyar Párt nevében teszi ezt a kijelentést képviselő ur?

Sándor József képviselő: Igen, a magyarság és a magyar párt nevében, amelynek alelnöke vagyok. S ameddig annak a pártnak leszek tagja és alelnöke, nyilatkozataimat mindig az ő nevében teszem meg.

Erre valaki közbeszól a nemzeti párt részéről, hogy Sándor József nincs ezen a nézetén, amidőn a magyar pártról van szó. Amire visszafelel:

Goga Octăvian képviselő: Sándor József itt egyedül áll.

Amire a nemzeti párt részéről követelik a csucsai paktum szövegének felolvasását, hogy tájékozzódjon a politikai világ a magyarság politikai orientálódásáról. A vita egész parázs lesz. Részt vesznek benne Argetoianu, Jorga, majd Papp György meg Dobrescu képviselők. De mindannyian inkább rokonszenveznek Sándor Józseffel. Goga egyik alkalommal annyira kihozza sodrából az elnököt, hogy az kénytelen odakiáltani:

Orleanu házelnök: Azt akarja, Goga ur, hogy rendre utasítsam?

Amire élénk hahotában tör ki a Ház.

Az első láz lecsillapodtával Sándor József egy darabig nyugodtan beszélhet. Szavait különösen az ellenzék hallgatja figyelemmel. S amint az egyik liberális képviselő valami kellemetlent vág oda a szónoknak, az ellenzék már résen van: megvédi Sándor Józsefet. De amidőn beszédje végére ér, azt amelyben elmondja a magyarság képviselője, hogy ennek a nemzetnek a fiai nagyon keveset óhajtanak: szabadságot, jogegyenlőséget s humanus elbánást, az egyik liberális dühösen odakiált:

— Higyje el aki akarja, hogy csak ennyit akarnak, mi nem hiszünk.

Mire Sándor József magából kikelve kiáltja feléje:

— Hony soit qui mal y pense.

A képviselő megérti a kiáltás sértő vonatkozását s ezt közli is az elnökkel. Erre tumultus következik, amelyben az ellenzék szolidaritást vállal Sándor Józseffel.

Majd egy, másik ilyenszerű liberális

és nem is fog megütni a jövőben sem! Nem fogadom el a válaszfeliratot, ellenben kérem a jó istent, hogy ez új, de eddig egyáltalán meg nem ujhdott országban, adjon nekünk új politikai rendszert új alapelvekkel, amelyek ember-ségesek!

oldalról jött megjegyzésre Sándor József azt felelte:

— Szombaton tartotta értekezletét a magyar párt elnöki tanácsa, amelyen elhatározta, hogy a közigazgatási választások alkalmával nem csatlakozik egyetlen román politikai párthoz sem.

Amire újra összekapnak a képviselők s a zajból csak annyit lehet kívenni, hogy az ellenzék Sándor József oldalán van.

A nemzeti kisebbségekkel bíró államokban paritásos bizottságokat javasol az interparlamentáris unió

Kienböck Viktor dr. volt osztrák miniszter nyilatkozata

BECS. (A Brassói Lapok bécsi tudósítójától.) Most érkezett vissza Bécsbe az osztrák képviselők delegációja, amely Kienböck Viktor dr. volt pénzügyminiszternek, a bécsi keresztényszocialista párt vezérének vezetése alatt részt vett az amerikai interparlamentáris konferencián. Kienböck exminiszter érdekes részleteket mesélt el az interparlamentáris unió tanácskozásairól és határozatairól. Tekintettel arra, hogy az unió a nemzeti kisebbségek kérdésével, tehát a magyarság egyik legnagyobb és legfájóbb problémájával is foglalkozott, sőt határozatot hozott, a Brassói Lapok a következőkben érdekesnek tartja Kienböck exminiszter nyilatkozatát ismertetni:

— A kongresszust Washingtonban kezdtük majd Ottawában folytattuk. Körülbelül 300 képviselő jelent meg Európából, Amerikából és Japánból. Összesen 7 plenáris ülést tartottunk. A tárgysorozat fontos pontja az európai államok vámügyi megegyezése volt. Ehez az összes európai delegátusok hozzászóltak. Hasonló nagy érdeklődést váltott ki érthető okokból a nemzeti kisebbségek kérdése.

— A vámkérdésben a kongresszus azt ajánlja az európai államoknak, hogy a vámtételeket a lehető minimumra redukálják.

A nemzeti kisebbségekkel rendelkező országokban viszont paritásos bizottságok létesítését javasolja.

Ez a paritásos bizottság, mely felerészben a kormány képviselőiből, felerész-

ben a kisebbségek delegátusaiból alakulna, intézné az összes kisebbségi vonatkozású ügyeket. A kisebbségi sérelmek ügyében való bíráskodással viszont a hágalálandó nemzetközi törvényszéket kell megbízni.

— Az interparlamentáris unió határozatainak természetesen csak morális jellegük van. A kongresszus a résztvevők figyelmébe ajánlja, hogy otthon, parlamentjeikben propagálják az unió javaslatait. Amíg a Népszövetség konferenciáin a kormányok és ezeknek megbízottai vesznek részt, addig az interparlamentáris unió mintegy nemzetközi népparlament jellegével bír. A különböző országokból a legkülönbözőbb világnézetű pártok képviselői vesznek részt a tárgyalásokon. Így mostan Ausztriából csak a keresztényszocialisták jelentek meg, a nagynémetek és szocialisták távolmaradtak. Németországból ezzel szemben ott voltak a szociáldemokraták, a demokráta és a néppárt delegátusai, viszont a jobboldali pártok képviselői hiányoztak. Belgiumból csak egy szocialista szenátor jelent meg, a francia parlamentet szintén baloldali politikusok képviselték, ezzel szemben Magyarországból és Olaszországból éppen a szocialisták hiányoztak. Mindezenáltal a tanácskozások a lehető legbarátságosabb módon folytak és az elmentéses világnézetek képviselői egyetértésben munkálkodtak a konszolidáció érdekében.

Es Sándor József nem is mufaszlja el megköszönni az ellenzéknek ezt a lovagias viselkedését, merí azzal fejezi be beszédét:

— Eljen az egyesült ellenzék. Szavai nem maradtak hatás nélkül. A néppárt ottrlevő tagjait nagyon meglepte képviselőnk eme felkiáltása. Midőn megkérdeztem Sándor Józsefet, hogy kinek a nevében tette ezt a kijelentést, azt felelte:

— A magam nevében. Ezzel dokurmentálni akartam, hogy magyar ember le tudja róni háláját azokkal szemben, akik megvédik az igazságtalan támadások ellen.

Mondom, egy mondat volt az egész s ennek a mondatnak a súlya még nem igen mérlegelhető, ha a jelenlegi parlament helyzetét vesszük figyelembe. V. J.

ben a kisebbségek delegátusaiból alakulna, intézné az összes kisebbségi vonatkozású ügyeket. A kisebbségi sérelmek ügyében való bíráskodással viszont a hágalálandó nemzetközi törvényszéket kell megbízni.

— Az interparlamentáris unió határozatainak természetesen csak morális jellegük van. A kongresszus a résztvevők figyelmébe ajánlja, hogy otthon, parlamentjeikben propagálják az unió javaslatait. Amíg a Népszövetség konferenciáin a kormányok és ezeknek megbízottai vesznek részt, addig az interparlamentáris unió mintegy nemzetközi népparlament jellegével bír. A különböző országokból a legkülönbözőbb világnézetű pártok képviselői vesznek részt a tárgyalásokon. Így mostan Ausztriából csak a keresztényszocialisták jelentek meg, a nagynémetek és szocialisták távolmaradtak. Németországból ezzel szemben ott voltak a szociáldemokraták, a demokráta és a néppárt delegátusai, viszont a jobboldali pártok képviselői hiányoztak. Belgiumból csak egy szocialista szenátor jelent meg, a francia parlamentet szintén baloldali politikusok képviselték, ezzel szemben Magyarországból és Olaszországból éppen a szocialisták hiányoztak. Mindezenáltal a tanácskozások a lehető legbarátságosabb módon folytak és az elmentéses világnézetek képviselői egyetértésben munkálkodtak a konszolidáció érdekében.

LONDON. A Daily Mail Bejrutból érkezett értesülése szerint nagy török csapatok vannak utban Mosszul felé.

Egy tökéletes szappan

Egy kálisavak nélkül és a legtisztább zsirokból készített szappan mint a Kadum-szappan, fontos azért, hogy bőrük ép egészségét és természetes puhaságát megtartsa. Bő habja a porusokat minden piszoktól felszabadítja. Azonkívül kétszer annyit tart mint a közönséges szappan, mert kitűnően van kiszáritva.

Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és illatszerkereskedésekben.

Nagybani elárúsítás: „Standard” drogeria, Bukarest.

Cadum szappan

Elkészült a francia kormánynyilatkozat

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az újonnan kinevezett Painlevé-kormány programnyilatkozata elkészült. A nyilatkozat mindenekelőtt az ország pénzügyeivel foglalkozik, s azokat a módokat igyekszik kifejteni, amelyekkel a kormány a pénzügyi egyensúlyt igyekszik helyreállítani. Ami az ország belpolitikáját illeti, a kormány a következő reformokat ígéri: törvényesen rendezni a szociális biztosítás ügyét, a katonai szolgálat idejét leszállítja egy évre, s visszaállítja a körületeskenti választások rendszerét.

Majd áttér a kormánynyilatkozat a marokkói helyzet taglajására, és kifejti, hogy kizárólag Abd-el-Krimtől függ a harcok befejezése. Tény, hogy a marokkói helyzet lényegesen javult, s a csapatok nagy része már visszajöhet. — A szíriai viszonyokra nézve kijelenti a nyilatkozat, hogy a kormány Szíriába polgári biztosul Doumer Paut India volt kormányzóját nevezte ki, aki azonban még nem döntött, hogy elfogadja-e?

LONDON. Az angol légügyi védelem osztálya statisztikát adott ki a háboru alatt német repülő támadások pusztításáról. Eszerint ötvenegy Zeppelin és ötvenkét német repülőraj kilencezer bombát dobott Angliára. A bombázásnak 1413 halottja és 3408 sebesültje volt. London megfutamodásának 162 halottja és 432 sebesültje van.

PARIS. A Matin vezércikkben sorolja fel Sarraill bűnlajstromát, s bizonyítja, hogy megszegte a nemzetközi szabályokat, s ezzel sok ezer francia pusztulását okozta.

NEWYORK. Tegnap Newyorkba érkezett az olasz adósságrendező bizottság. A bizottság tagjait rendőrök őrzik, mert fasisztaellenes tüntetéstől tartanak.

Egészség és boldogság:

mama és gyermeke a tiszta-ság üdítő érzetében, frissesség-től sugározva, ápolva és gondozva. Örömteli egészség nevetve mutatja a ragyogó foggyöngyöket.

A Kalodont fogkrém minden-napi használata a legbiztosabb módja, hogy fogaink épségét és szépségét megőrizzük.

A Brassói Lapok hirdeté-seit naponként százezer ember olvassa

Vértelen forradalom Perzsiában

Új uralkodó dinasztiát választott Perzsia — A parlament elkergette a Kedzsar-dinasztiát

TEHERAN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A perzsa kamara száznyolcvan szavazattal öt ellen elhatározta, hogy az elmozdított Kedzsar-dinasztia helyébe Rizakán ügyvezető miniszterelnököt választja meg Perzsia császárává, s családját uralkodó dinasztiává. A határozatot hosszú tanácskozás előzte meg, ahol a perzsa előkelőségek meg-

győzték Riza kánt arról, hogy a nép öt óhajta a trónon látni. Így Riza, mint a Pahlari-dinasztia első királya, elfoglalta a trónt.

A trónfosztott perzsa sah már két éve Párisban tartózkodik, s most — mint a Havas ügynökség jelenti — tiltakozni fog a perzsa parlament határozata ellen.

Ha a franciák átlépik a német határt, akkor Anglia egész haderejét Németország rendelkezésére bocsátja

Chamberlain nagyjelentőségű nyilatkozata

BERLIN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Stresemann német külügyminiszter tegnap Drezdában nagy beszédet mondott a külpolitikai helyzetről, amelyben a többek között közölte halgatóságával Chamberlain angol külügyminiszternek azt a kijelentését, a mely szerint Anglia egész tengeri és szárazföldi hadseregét Németország rendelkezésére bocsátja, ha a franciák átlépnek a német határokat. Stresemann kijelentése rendkívül nagy hatást keltett a halgatóságban, amelyet Stresemann Chamberlain nyilatkozatá-

nak közlésével meg akart győzni arról, hogy a Locarnóban vállalt kötelezettségek a kölcsönösségen alapulnak.

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az Echo de Paris közlése szerint Briand a megszállott rajnai területen olyan engedelműekre készül, amelyekkel meg se várja, míg a németek a locarnói egyezményeket becsikelyezik, s amelyek alkalmassak lesznek arra, hogy Németország közvéleményét kedvezően befolyásolják.

Újra felrobbant a riff háború

Adjirt kiűritették a spanyol csapatok — A riffek állandóan lövik Tetuant Német tisztet vezetik a riff hadsereget

TANGER. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A marokkói spanyol fronton néhány nap óta újra nagy élénkség uralkodik. A riff csapatok erős nyomást gyakoroltak az Ajdziban székelő spanyol csapatokra, úgy, hogy a spanyolok kénytelenek voltak kiűriteni a várost s így az megint a riffek kezére került. A kijadott hivatalos jelentések szerint a spanyolok vesztesége eddig négyezeröttszáz halott, sebesült és eltűnt.

A riffek negyvenöt ágyut építettek be, s

hárommal állandóan lövik Tetuant.

Arról is tudnak, hogy Abd-el-Krim jobb keze egy Klems nevű volt porosz testőrszázados, aki a háboru kitörése előtt a riffekhez pártolt s felvette a Hadzsi Aj nevet. A riff főzérség parancsnoka Arbisch volt német alezredes. A riffek főhadiszállása most Wuk-Targui-Sur-Arbában van.

Primo de Rivera november negyedikén Tetuanba érkezett.

A zsidóság választási küzdelmei

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Zsidó Nemz. Szöv. nagyváradi választási nagyintézőbizottsága elhatározta, hogy felhívást intéz az összes helyi csoportokhoz, hogy a választások előkészítésére és lebonyolítására alakítsák meg mindenütt a pártokon felül álló választási bizottságot s abba vonják bele az összes zsidó közületek képviselőit. Kolozsvárott már régóta tárgyalások folytak a bizottság megalakulására s ez tegnap este 9 órakor meg is történt. A bizottságba az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség 7, az orthodox zsidó hitközség 7, a neolog hitközség 3 és az Oale Czedek község három tagot delegál, ezenkívül meghívának több vezető egyéniséget. A számszerűn 35 tagból álló bizottság első beszélgetésén megállapították a működési szabályzatot és megválasztották a vezetőséget. Az elnöki tanács tagjai: Adler Sámuel, Steiner Pál, Fischler Mór, Sebestyén Dávid, Janovitz Géza dr. Fischer Tivadar, dr. Fischer József, Schwartz Jakab és Somogyi Miksa. A propaganda-bizottság tagjai: Rózsa Mór, Pollák Sándor, Nuszbaum Mihály, dr. Marton Ernő és Székely Béla.

Ezeket az előkészületeket azonban nem nézi az egyetemes zsidóság jó szemmel. Sokan ellenzik, hogy a zsidóság hitközségei, mint valláserkölyesi testületek ennyire exponálják magukat. Így például Gombos Benő az erdélyi zsidóságnak a Magyar Párthoz huzó, egyik legtekintélyesebb tagja a következő nyílt levelet intézte a megalakult választási bizottsághoz:.

— »Megalakult a választási bizottság« cím alatt az Újkelet a zsidóság egy részének olyan tömörüléséről ír, amely a benne szereplő intellektuelektől feltételezhető komoly megfontolás ejlenére is a legmesszebb menő módon kiprovokálja annak kritikáját. Teljesen lehetetlen, hogy egy hitközség ilyen politikai mozgalomba delegálás által beleszólhasson, mert a hitközségek mint erkölcsi testületek, ezt nem tehetik. Valóiban tehát a hír, annak érdemi részében; de valóban még azért is, mert csak a hitközségek közgyűlése jogosult az egyetemes zsidó célo-

kat szolgáló akciókba való delegálásra. A közigazgatási választás azonban nem minősíthető egyetemes zsidó célnak, közgyűlést nem is tartottak ebből a célból. De polgári nézőpontból is a legnagyobb mértékben erőltetett, sőt jogosulatlan a közigazgatási választásokkal kapcsolatosan a zsidóságot külön egyetemes akcióba beugrasztani. Ezt megokolandó, nyílt színen teszem föl a kérdést a zsidók választási bizottságához: A helyi közigazgatás, amely kizárólag közgazdasági és kulturális feladatokkal kell, hogy foglalkozzék, a mai kormányzati rendszer folytán kimondottan politikai területté vált; az erre vonatkozó választásban érdekelt polgárság különféle csoportjaiba, úgy mint háztulajdonosok és bérlők, nagyiparosok és kézművesek, nagy és kiskereskedők, szatócsok és ucai árusok, italmérők, mezőgazdák; munkások, lateinerek, magántisztviselők és mindenféle más tisztviselők csoportjaiba tartozó zsidók, mint ezek tagjai, vagy külön; mint zsidók, — a szaktársi és polgártársi kapcsolatok meglőzésével — akarnak-e a választásban részt venni és érvényesülni? Amily megrendítő, ép oly hihetetlen a kiszélesített névsorban levők részéről, hogy a saját élethivatásukban szerzett tisztas társadalmi pozíciókra való tekintet nélkül, most bizonyos stréberkedések támasztékaiul engedik magukat felhasználni. Vagy talán a régmúltnak szelleme kísért itt ismét, hogy a zsidó voksokat tömegesen áruba lehessen bocsátani? Lehet-e a kisebbségi népek részére súlyosabb és talán ártóbb kötelék, mintha egy egységes, zárt tömörülésben, a helyi közigazgatásban kezdjük meg a védekezést polgári életünk súlyos terheltségei ellen? Gombos Benő.

— Új postabélyegek. Az 50 grammnál nehezebb hírlapküldemények könnyebb hármentesítése céljából a postaigazgatás új, olajzöld színű, 10 banis bélyegeket hozott forgalomba. Az eddigi barna színű 25 banis bélyeg helyett narancsszínűeket, a 3 lejes halvány rózsaszínű bélyeg helyett pedig piros színűeket bocsátottak ki.

A politikai helyzet Magyarországon

Belpolitikai problémák Apponyi jászberényi beszédének tükrében

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Apponyi Albert gróf jászberényi beszámolóját a magyar politikai élet egyik legjelentősebb eseményévé avatta az a széleskörű hullámverés, amely a saját tükrén a beszéd nyomán végigrezgett. Apponyi kivételes egyénisége, patriárkára emlékeztető kora, életének gazdag tapasztalatai mind egyképp hozzájárultak ahhoz, hogy megállapításainak zömét a legjelentősebb pártállású lapok is magukévá tették. A vita során így szóba került a magyar politikai életnek ugyyszólván minden lényeges problémája.

Mindenekelőtt egyhangú helyesléssel fogadta a magyar sajtó Apponyi beszédének külpolitikai vonatkozású részét, amelyben hangoztatta, hogy mindent el kell követni, hogy a magyar kérdés a világ közvéleménye előtt el ne homályosuljon. Különös tetszéssel fogadta a balszélső, radikális és a szociáldemokrata sajtó Apponyinak a kormány működéséről és belpolitikájáról mondott szigorú kritikáját, bár például az Ujság egyetért Apponyinak azzal a megállapításával is, hogy a kritika aktív cselekvéssé nem válhatik, mert az ellenzéken nincs senki, aki átvehetné a kormány hatalmat. »Jobb kormánypolitikát egy egészséges ellenzék nélkül várna az ország, de ezt sajnos nem kaphatja, mert az ellenzéknek nincsen kormányprogramja, csak apró ellenzéki programok vannak és nincs vezére, mert csak számos apró vezérke van.« A Budapesti Hírlap szerint Apponyi kritikáját nem lehetett sem ellenzéknek, sem kormánybarátnak minősíteni. Apponyi egyszerűen az igazságot próbálta megfogalmazni és a nemzet szemé elé állítani. Ugyancsak helyeslő visszhangot keltett ellenzéki részen a mandátummeghosszabbítás tervével s így a jelenlegi nemzetgyűlés előre megállapított életének kivételes törvény alapján való meghosszabbításával szemben való határozott állásfoglalása. Peidl Gyula kijelentése szerint Apponyihoz hasonlóan a szociáldemokrata nemzetgyűlési képviselők is lemondanak mandátumukról, ha csakugyan sor kerülne az elkövetkező új választásoknak több évvel való elhalasztására.

Leghatásosabb és legélénkebben kommentált része beszédének mégis a legitimizmussal kapcsolatban mondottak voltak. Apponyi legitimistája nem ismer forradalmi eszközöket, puccsokat és kalandos kísérleteket, mert létét a törvényességre s a jogfolytonosságra alapítja. Eppen ezért, mondja a 8 Órai Ujság, ennek a legitimistának erős talaja van az országban.

Az Ujság fölvetvén a kérdést, mire is gondolt voltaképp Apponyi, mikor oly határozott hangon szólt a kalandorkirályság ellen. Azt a föltevést kockáztatja meg, hogy Apponyi a régi és likvidáltnak hitt Albrecht kombináció állítólagos ujjaéléde ellen emelte volna föl szavát. Az Ujság összefüggést lát még Apponyi vétoja és az Eckhardt-Cuza féle tárgyalások között is, irván, hogy politikai körök tudomása szerint bizonyos román vonatkozásai is vannak a dolognak.

A Neue Freie Presse budapesti levelezője ismét azt írta, hogy Apponyi beszéde közeledést jelentene a kormányon belül és kívül álló legitimista csoportok között, míg a Neues Wiener Tagblatt értesülése szerint Prágában félreértették Apponyi beszédét és készülő legitimista puccsról beszéltek, holott attól tartva, hogy a szélsőséges Habsburgellenes elemek esetleg befejezett tények elé akarnak állítani Magyarországot, és e révén más uralommal akarnak helyettesíteni a mai rendszert, Apponyi éppen egy Habsburg ellenes puccs veszélyeire akart rámutatni.

Abból a tényből kifolyóan hogy Andrássy Gyula gróf nem volt jelen a jászberényi beszámolón, egyesek messzemenő következtetéseket fűztek a legitimisták táborában beállott állítólagos szakadás-

hoz. A vitát Andrássy Gyula gróf döntötte el, mikor egy nyilatkozat kapcsán hangoztatta, hogy teljesen egyetért Apponyi Albert gróf minden kijelentésével és Apponyiban látja a jövő erőyes ellenzéke vezérét. »Apponyi, ugymond An-

Magyarországot belekényszerítették a háboruba

Trubridge tengernagy előadást tartott Londonban Magyarországról

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Near and Middle East Association angol tudományos egyesületben Trubridge tengernagy előkelő hallgatóság előtt tartott előadást Magyarországról és közel Kelet kérdéséről. Az előadáson a diplomáciai kar számos előkelősége is megjelent. Trubridge tengernagy élményeire és visszaemlékezéseire alapította előadását.

Magyarországnak — mondotta — semmi oka nem volt, hogy a háborút óhajtva, csupán a németek és osztrákok oldalán sodródott a háboruba, dacára annak, hogy Tisza István minden befolyását mérlegbe vetette a békéért. A Szerbia elleni büntetőexpedíció robbantotta ki a világháborút, amelynek fejleményeit Tisza előre látta. Magyar katona sohasem állott szemben angol katonával. A magyarok nem tápláltak ejlenséges érzületet Anglia iránt, s a britt alattvalókat, akik a háboru alatt Magyarországon tartózkodtak, nem

drássy, nem beszélt ok nélkül a kalandorkirályság ellen és nagyon jól tudta, miért ütött oda.« A teljes egységet képviselő meg Szterényi József báró és Friedrich Istvánén kívül még Pallavicini György őrnagy nyilatkozata, mondván, hogy a Zichy féle legitimista frakció teljesen egyetért Andrássy és Apponyi legitimista fölfogásával.

hogy internálták volna, hanem a legnagyobb udvariassággal és minden lehető figyelemmel kezelték. Amikor a tengernagy első ízben látogatott Budapestre, nyolcvan angol alattvaló aláírásával ellátott emlékiratot nyújtott át, kérve, tudassa az angol kormánnyal, hogy nagyrabecsülik ezt a kíméletes eljárást, amelyben Magyarországon részük volt. Az előadó ezután a későbbi magyar helyzetet rajzolta meg igen részletesen.

Nelky Jenő, londoni ügyvivő, magyar követségi tanácsos köszönetét fejezte ki Trubridge tengernagynak és az egyesületnek. Megerősítette az előadó kijelentéseit és hangsúlyozta, hogy a bolsevizmus Magyarországon még egyszer nem ütheti fel fejét. A kormány most éppen azon dolgozik, — mondotta — hogy szétépítse egy titkos bolsevista propagandának szálait s ezen igyekezetében bizonyára csak hálás elismerést érdemel a világtól.

Magyar reformátusok között Brailában és Galacban

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Sándor József megszökött a politikától — negyvennyolc órára. Brailában volt, meg Galacban, ahol a reformációt ünnepelték, sőt Galacban még harangszentelés is volt, melyet Spineanu bukaresti harangöntő készített és ajándékozott a galaci református templomnak.

Ma azután elfogtam a szökevény képviselőt, aki a Brassói Lapok számára a következő vallomást tette:

— Nem vehettem részt a Magyar Párt elnöki tanácsülésén, mivel a brailai és galaci magyarság a reformáció megünneplését tüzte ki. Erre engem, mint képviselőt, s mint a regábeli református egyház főgondnokát külön meghívott. Ezt az ünnepet elhalasztani nem lehetett, s így Tőkés Ernő református esperes kíséretében szombaton Brailába utaztam, ahol már várt bennünket egy magyar küldöttség a vonatnál. Délután hangverseny volt a református iskolában, melyen feltűnt Simon Jenő brailai zeneakadémiai igazgató gyönyörű hegedűjátéka. Másnap vasárnap lévén, a templomban gyülekeztünk össze, ahol Tőkés Ernő tartott beszédet, amely után elmondtam a brailai magyarságnak, mi tulajdonképpen a reformáció. Majd megmondtam nekik, hogy mi a lényeg: az igazság feltétlen keresése, az erkölcsi jó követelése és az ezért való önfeláldozás. Legyen minden református egy tudós, egy szent, egy hős. S ha kell, tudjon meghalni meggyőződéséért, lelkiismeretéért.

Majd innen hajón Galacba mentünk, ahol szintén küldöttség várt bennünket. Ott volt a harangszentelésen a város és a környék egész magyarsága, vallásfelekezetre való tekintet nélkül. Ott volt a harang a tempom udvarán, amelyet a galaci magyar nők díszítettek fel virágokkal. Tőkés esperes szentelte fel a harangot gyönyörű, lélekemelő beszéd kíséretében, utána pedig rövid allokúció formájában elmondtam, hogy az utazók azt mesélik, hogy egy pekíngi harangnak van a legszebb hangja a világon. És pedig azért, mert a harangöntő beleugrott a forró bronzbába, hogy életével adjon lelket a harangbába. Összehasonlítottam ezt Kőműves Kelemen legendájával, s megmondtam, hogy áldozat nélkül nincsen élet. A romániai magyarság fennállásának, fejlődésének, haladásának egyetlen titka: az áldozat meghozatala, mely nélkül hiába való minden panasz, minden siránkozás. Majd a banketten azt kívántam a galaci magyarságnak, hogy nemskóra akkora haragra legyen szükségük, mint a bukaresti metropoliaé. Majd elmondtam azt is, hogy a magyarságnak sohasem szabad elvesztenie humorát, mivel ez az az uszónád, amelynek segítségével minden bajon és nehézségen átvesszük.

Még beszélt arról a sok bátorító szót, amellyel az ottani magyaroktól elbucsuztam. Ideérkezve, éppen, hogy csillapította éhségem, mert jó étvágya van am Sándor Józsefnek s már is szalad a kamarába, hogy megtartsa beszédét.

Megakadnak a Fekete-Körös Armentes Társulat felszámolásának tárgyalásai

NAGYSZALONTA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Megirtuk néhány nappal ezelőtt, hogy a Fekete-Körös Armentes Társulat vagyonának felosztását tárgyaló román-magyar bizottság összeült, hogy a szétosztás arányát megállapítsa, illetőleg a kártalanítást összegben megegyezzenek. Arról is megemlékeztünk, hogy a bizottság a függőben lévő dolgok nagyrésztében megtudott egyezni, csupán a társulat szalontai házának ügye maradt nyitva. Erre nézve tovább folytak a megbeszélések, abban a reményben, hogy itt sikerül megállapodásra jutni.

A házra vonatkozó tárgyalások azonban nem vezettek eredményre. A román bizottság részéről tett ajánlatot a magyar bizottság elgázdhatatlannak találta s így e kérdésben teljes megegyezés úgyé holtpontra jutott. Azokra a pontokra nézve, amelyekben sikerült megállapodásra jutni, a jegyzőkönyvet elkészítették és e hét szerdai napjáig alá is írták.

A függőben maradt ház-ügy most a két ország kormánya elé kerül és ott fognak dönteni arról, hogy milyen ajapon vegyék fel a új tárgyalásokat.

A tárgyalásokon román részről Tancs Viktor pénzügyi inspektor, Heger János társulati igazgató, Chinez András kormánybiztos-helyettes, magyar részről Mojdosán bor miniszteri tanácsos és Lázárovics Gábor főmérnök vettek részt.

Apró bukaresti hírek

A kereskedelemügyi miniszteriumban Constantinescu Tankréd kereskedelemügyi tájékoztató közlekedésügyi miniszter a külügyi szállításügyek után fizetendő ötven százalékos túljeltek leszállításáról tárgyaltak.

Bratianu Vintila pénzügyminiszter látoglatte Kunderson amerikai követet, hogy Románia londoni követét utasította, hogy az amerikai adósságokat minden lehető közzel rendezze.

Szombaton este Goga Oktávián a Constantinában vacsorát rendezett az averescu párt tagjai számára. A vacsorán részt vett Valeanu tábornok is, aki eddig távolgatotha magát az Averescu-párt aktív politikájától.

A BRASSÓI LAPOK ERDÉLYI HIREI

Kolozsvár

— Rendőrigazgatók áthelyezése. Andreescu Kornél aradi és Puliciu Traján kolozsvári rendőrigazgatókat kölcsönösen áthelyezték. Andreescu ma elfoglalta kolozsvári hivatalát.

— Letartóztatott család. Minea Sámion szamosfalvi kisgazda aláírására 25000 lejes váltóhittel folyósított a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank. Lejáratkor felszólították a szamosfalvi gazdát tartozása kiegyenlítésére, de Minea kijelentette, hogy ő sohase vett föl semmiféle váltókölcsönt. Hamarosan kinyomozták, hogy Kolozsvárott is lakik egy Minea Simon, de ez szegény, mint a templom egye-sz különben is ez se akart tudni a kölcsönről. Iráspróbát vettek a két névről, amely a kolozsvári Minea bűnösségét beigazolta. Letartóztatták.

— Gondnokválasztás az evangélikus egyházban. Amikor Alberti Rikárdot a kolozsvári evangélikus egyháznak szász többségű presbiteriuma lelkesítő választotta, Schuller dr. főgondnok megegyezésszerűen lemondott, hogy helyébe magyart választhassanak. Az új gondnok megválasztására tegnap ült össze a presbiterium. Alberti jelkészt méltatta Schuller érdemeit, beszédének megkezdésekor azonban a magyar tagok tüntetően kivonultak. Csak Péter Béla és két tagja maradt benn, dicséretes tapintattal és büfgyelemmel. Schuller válaszában szóvala a kivonulást, sajnálatosnak mondotta a magyarság engesztelhetetlen magatartását és kiemelte, hogy kár a kisebbségi életben tapasztalható szászok barátságát eljátszani. A szász presbiteriek azzal felejték a tüntetésre, hogy csak hárman szavaztak — mindannyian a magyar jelöltre — huszonheten pedig fehér lapot adtak be. A magyar presbiteriek közül még ezen a fontos ülésen is tüntetően hiányoztak. Az egyhangulag főgondnökká választott Péter Béla kijelentette, hogy legfőbb törekvése a megzavart belső béke helyreállítása lesz.

Nagyvárad

— A kamarai választási botrány. Tegnap hírt adtunk arról a botrányos becsapásról, amellyel a nagyváradi liberálisok a kamarai alelnöki tisztségeit is maguknak kaparították meg. A puccsal kapcsolatban most azt jelentik, hogy Pocala György, a liberális párt elnöke a magyarok és zsidók ellen azzal kordokodott, hogy nem tudnak románul, csökönyösen ragaszkodnak a magyar anyanyelvükhöz, s így magyarul kellene tárgyalni ő miattuk a kamarában. Ez valóban nem járja. Csak azt nem értjük, hogy ezzel a jelszóval hogyan lehetett boldogulni a túlnyomórán magyar többségű Nagyváradon?

Temesvár

— Elcsapták a kereskedelmi iskola igazgatóját. Stinghe Georget, az itteni felsőkereskedelmi iskola igazgatóját váratlanul nyugdíjazták. Helyébe már ki is nevezték új igazgatót Poteanu brailai tanár személyében. Stinghe direktor sokat paszkodott, neki köszönhető a kereskedelmi iskola magyar tagozatának megszűntetése s legutóbb is az iskolai értesítőben statisztikázott a strainokról. Hogy jól megérdemelt nyugdíjaztatását minnek köszönheti, egyelőre nem tudni még.

— Brück Miksa halála. Megirtuk, hogy Brück Miksa józsefvárosi mészáros felesége a palotája balkonjáról leesett s csak annak köszönhetette, hogy teljesen össze nem zúzza magát, hogy egy éppen az uccán arra haladó leányra zuhant. A 63 éves asszony így is súlyos belső sérüléseket szenvedett, úgy, hogy egy héttel a fatális eset után most meghalt.

Marosvásárhely

— Nem adták vissza a munkások röpíratát. Pár héttel ezelőtt a munkásság választási röpíratokat terjesztett, amelyekben a községi választásokkal kapcsolatban programjukat fejtették ki. E röpíratban többféle követelést állítottak fel, melyek általában a politikai helyzetre vonatkoztak. Így követelték a többiek közt a felesleges katonaság megszüntetését és a hadi költségvetés csökkentését. Követelték

továbbá, hogy minden 18 éves egyén, ha nem is tartózkodik hosszabb ideje valamely községben, legyen választó. A tizennyolc pontból álló röpíratot azonban a sziguranca elkobozta. A munkások sokáig utánajártak, hogy visszakapják a röpíratokat, ez azonban nem sikerült, bár az egyik helyi lap azt írta, hogy a röpíratokat visszakapták. Mindössze annyi történt, hogy a küldöttségbe járó munkásvezetőknek kijelentették, hogy ha a röpíratok ügyében eredményt akarnak elérni, ezért Bukarestbe kell utazniuk. A munkások most Bukarestbe utaztak, hogy a röpíratok kiadására az engedélyt megszerezzék.

— Megkezdtek az adóhátralékok szigorú behajtását. Ma hirdetmény jelent meg, melyben a legerélyesebb hangon szólítják fel a lakosokat az adók befizetésére. Még az utolsó negyedévi adóra sem adnak haladékot, mert a végrehajtást erre is keresztyűviszik nov. 15 és december 1. közt. A hátralékok után mint ismeretes, — 9 százalékos késedelmi kamatot fizettetnek. A természetes és jogi személyeknek a hitelezőknek igazolniuk kell, hogy az adót megfizették.

Dés

— Elbocsújtások a megye alkalmazásából. Az állami tisztviselőkre vonatkozó nyugdíj törvények 20 és 21 paragrafusa értelmében Szolnok-Doboka megyében 1926 január. 1-vel az alábbi elbocsújtások történnek: A déli megyeházától elbocsújtják: Kis Ábrahám főlevéltárnokot, Bréház Quintus íródaigazgatót, Beldean Ilia hivatalnokot, Dán Todor napidíjast. A megye különböző járásaiból fellestnek függesztve az alábbi hivatalnokok: Martián Todor szamosujvári szolgabíró; Baló Antal hivatalnok; betleni járásból: Ciornea Sándor; Spiridan Cabus és Wolf Lajos úrmesterek. A jegyzők és aljegyzők közül el lesznek bocsújtva: Kertész János désaknai jegyző és Szántó Béla aljegyző; Tüzes Salamon Botini körjegyző; Florean János Boiu-Mare körjegyző; Weintrob Farkas árpástói körjegyző; Pop Sándor Chebic-Lebatai körjegyző; Gergely Gábor folsőbogatai körjegyző; Schuler Dániel betleni aljegyző; Bárbos Károly cernesti aljegyző és Petrován János kápolnok-monostori aljegyző.

Székhelyudvarhely

— Zászlóavatás. A székhelyudvarhelyi csizmadiaipártársulat november 3-án, vasárnap 400 éves fennállása ünneplésével kapcsolatban zászlóavató ünnepélyt rendez. A díszgyűlés programján Rajk József úttörő előadása a társulat történetéről, Bodrogi Balázs elnöki megnyitója, Felméri Rózsika és Kökösi Juci szavalata, a társulat alkalmi énekharának több ének száma és a zászló felszentelése szerepelnek. A díszgyűlést közeled követi. Este műkedvelői előadás és tánc.

Bánffyhungary

— Ugyvédsztrájk egy bíró ellen. Hosszabb idő óta általános ejkeseredés uralkodik Bánffyhungaryon, Ramniceanu járásbíró ellen. Főleg az ügyvédi kart háborította föl a bíró túrheterlen magatartása és abszolút jogi tudatlansága. Beadvánnyal fordultak Balasiu igazságügyi inspektorhoz s mikor hónapokon át választ se kaptak panaszaikra, kijelentették, hogy ha elégtételt nem kapnak: sztrájkba lépnek. Ezt a fenyegetésüket, miután Balasiu válasza csak nem akart megérkezni: be is váltották. Pénteken 34 ügy került volna perfejvétel tárgyalásra, de egyetlen ügyvéd sem jelentkezett. Az ügyvédi kartagjai kijelentették, hogy a véksőkkig állják a sztrájkot és csak teljes elégtételadás után hagyják azt abba. Érdekes, hogy a csucsai járáshírószághoz, amelyet csak most építettek, máris kismélték a kiváló Ramniceanun vezetőnek.

Szatmár

— Végre szervezkedhetik a szatmári magyarság. A katonai hatóság engedélye leérkezett a városi tanácshoz. Ez engedély alapján a szatmári magyarság szervezkedő gyűlését november tizenötödikén megtarthatja.

— Elfogtak egy szökött fegyencet. Néhány hónappal ezelőtt a szatmári

ügyészségi fogházból a kerítésen át megszökött egy Godrusa János nevű fegyenc, aki két évre volt elítélve. Bukarestből érkezett távirat jelenti, hogy Godrusát a fővárosban letartóztatták.

— Vakmerő betörés fényes nappal. A déli órákban Mak József földbirtokos lakásába vakmerő betörők az ablakon át behatoltak, s mielőtt a család a szomszéd szobában ebédelt egy felfeszített szekrényből elvitték ötvenezer lej készpénzt és huszezer lej értékű ékszert.

— Elűtötte a tolató mozdony. Kriszsan Teréz huszonegy éves leány a vasútállomás közelében a síneken át akart szaladni, de a tolató mozdony elűtötte. Mire a szerencsétlen leányt a kórházba szállították, meghalt.

Ermihályfalva

— Rágalmazást pör az imaház miatt. Ermihályfalván nagy a háborúság az ujonnan épült zsidó imaház miatt. A pénzt a Jakobovics testvérek hozták össze. Deutsch Hermann, az ottani zsidóság egyik vezére éles hangon megkérdezte, hogy honnan szereztek Jakobovicsék a pénzt? A sértő hangú kérdést Deutsch Hermann fia, Deutsch Zoltán azzal tetézte, hogy az egyik nagyváradi hetilapban megámadta Jakobovicsot és Glück Sándort. A meggyanúsítottak sajtó útján elkövetett rágalmazásért pert indítottak Deutsch Zoltán ellen, amelyben mára tüzték ki a főtárgyalást. A bíróság elrendelte a bizonyítékok kiegészítését és a tárgyalást elnapolta.

Rosca prefektus rendet teremt Marosvásárhelyen

Ar-razzia a kereskedőknél — Nem volt kiírva a cipőzsinór ára! — „Az én működésem nyitott és üres könyv”

MAROSVÁSARHELY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Rosca alprefektus állg. hogy új állását elfoglalta, felhívást adott ki a közönséghez, melyben a kereskedőkre nézve sértő hangon hívja fel a polgárokat, hogy mindennemű visszaélést, amit a kereskedelem és ipar bármely ágában észlelnek, azonnal jelentsek fel az ügyészségnek, vagy a rendőrségnek.

A kereskedők közt kínos visszhangot váltott ki ez a kereskedőket arculcsapó felhívás. Bretter Vilmosnak, a kereskedők társulata elnökének vezetésével küldöttségileg keresték fel Russu Jánost, a kereskedelmi és iparkamara új elnökét és tőle kérték, hogy járjon sürgetően közbe a prefektusnál, hogy a megsértett kereskedők kar megfelelő elégtételt kapjon. Russu elnök készséggel megígérte ezt. A maga részéről kijelentette, hogy biztos hiszi, hogy Rosca prefektus elégtételt ad a kereskedőknek.

Ez szombaton történt.

Hétfőn pedig mintegy a felhívás folytatásaképpen kelemenien meglepetésben volt részükhöz a főtéri kereskedőknek. Rosca prefektus ugyanis utasította az ügyészséget, hogy a kereskedőknél teljesítsenek árvizsgálásokat. Az ügyészség a rendelet végrehajtásával a rendőrséget bízta meg, amely tegnap délelőtt Mateescu rendőrigazgatót és Alexandru komisszárt indította ellenőrző utra.

Az ellenőrzés valóságos konsternációt keltett a kereskedők közt, mivel már mindenki elszokott az ilyen háborúra emlékeztető intézkedésektől. A kereskedőknek félelemre nem volt okuk, mert igen csekély azon kereskedők száma, akik a törvényesen engedélyezett 30 százalékos nyereséget el tudják érni; kelemenien volt azonban magáért a vexatúraért és a lealázó ellenőrzésért, amelyben a kereskedők generális érdekeinek megsértését látják.

Megállapítható különben, hogy Mateescu rendőrigazgató keillo tapintattal végezte a dolgát, mégis megtörtént hogy néhány üzletben jegyzőkönyvet vettek fel. Az egyik főtéri üzletben a kitett cipőfűzőn nem volt ár. Egy szörme üzlet tulajdonosa azt adta elő, hogy mivel az ő szezonja csak két hónapig tart, reszije pedig egész évben van, 30 százalék ha szonnal nem tud árusítani, mert csak luxus cikkekkal rendelkezik.

A rendelkezés tulajdonképpen Rosca prefektustól indult ki. Miután a kereskedők nincsenek tisztában ennek okával, a Brassói Lapok tudósítója szükségesnek tartotta meginterjúvolni Roscu prefektust, aki azonban a következő lakonikus felejelet adta:

— Az én működésem nyitott könyv. Interjú egyetlen lapnak sem adok és így a Brassói Lapoknak sem állhatok rendelkezésére.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban.
Az előfizetése vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a
lap fején olvashatók.
Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők,
vagy pedig bármelyik hirdetőiroda vagy bizománysunk
útján is feladhatók.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

A Brassói Lapok nyomdavidálatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára 4 lej,
vasárnap 5 lej; Bukarestben 1 lejjel drágább;
Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 cK,
Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2000
m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt
6 lej értékű valuta.

Csütörtök, november 5.

16.59. — A hold: utolsó negyed november 8-án 3.19 órakor. Időjárás:
Jobbára borús, ködös idő kisebb lecsapódásokkal és némi hó-
süllyedéssel.

Katholikus: Imre herceg. —
Protestáns: Imre. — Görög:
Galaktion vt. — Izraelita:
5885. Hesvan 18. A nap: 6.59.

Lemondani készül Hindenburg?

BERLIN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A német nacionalistapárt lapja, a Tag ma cikket közöl, amelyben sejteti, hogy Hindenburg elnök a német nacionalista miniszterek lemondása miatt komolyan foglalkozik azzal a gondolattal, hogy lemond a német birodalom elnökségéről.

Goga Oktávián felolvassa a néppárt nyilatkozatát

A parlament keddi ülése

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A parlament mai ülését pontban fél-négy órakor nyitotta meg Orleanu elnök. Néhány kisebb jelentőségű napirend előtti felszólalás után óriási zaj közepette megy a szónoki emelvényre Goga Oktávián, hogy felolvassa a néppárt deklarációját. A deklaráció mindenekelőtt megállapítja, hogy a néppárt teljes hódolattal vsietelnek a király és a trón iránt, majd fejtegeti a néppárti programját, amely a jövő kormány programja. Eszerint a néppárt a legmesszebbmenőleg rendet teremt ebben az országban, s arra törekszik, hogy az állam minden polgára egyenlő jogokat élvezzen.

Negyed ötkor az ülés még folyik.

— Egyezkednek a bécsi tisztviselők a kormánnyal. Bécsből táviratozzák, hogy a tisztviselők egész vasárnap tárgyaltak a kormánnyal. A tisztviselők ötven százalékos előleget kérnek, a kormány azonban csak huszonöt százalékot ajánl. Lehetséges, hogy harminc százalékban kiegyezzenek.

— Megkoszorúzták a Belgrádban eltemetett magyar katonák sírját. Belgrádból jelentik: A háboruban elesett és Belgrádban eltemetett magyar hősök sírját Hory, András belgrádi magyar követ a követség tagjai jelenlétében megkoszorúzták.

— Megőrült egy repülőgép utasa. Pozsonyból jelentik: Rémregénybe illő dráma játszódott le tegnap a Pozsonyból Kassára repülő személyszállító aeroplánon. A repülőgép egy utast vitt Kassára és úgy látszik az utas az izgalmak következtében megőrült és fojtogatni kezdte a pilótát. A pilóta félkézzel vezette tovább a gépet, a másik kezével pedig lefogta az őrültet, míg kétezer méter magasságból Rimaszombat közelében sikerült leszállania. A szerencsétlen utast elmeorvóintézetben helyezték el.

— Tizenhatmillió ember fordult meg a párisi iparművészeti kiállításon. Párisból jelentik: Az iparművészeti kiállításon egy fél év alatt tizenhatmillió ember fordult meg. Naponta tízezer látogatója van a kiállításnak.

— Berzeviczy Albert és Balogh Jenő kitüntetés. Budapestről jelentik: Berzeviczy Albertet az Akadémia elnökét és Balogh Jenő főtitkárát a kormányzó az elsőosztályú magyar érdemkeresztrel tüntette ki.

— A Brassói Magyar Dalárda csütörtökön, nov. hó 5-én kezd meg a hangversenyi

előkészítő fontos próbákat. Ezért külön is felszólítja a működő tagjait, a próbákban való lelkiismeretes és pontos megjelenésére, mert enélkül a dalárda nevéhez méltó eredményre nem juthatnak.

— A radio halottja. A csepeli rádióállomáson, mint Budapestről táviratozzák, Cegényi László huszonegy éves tisztviselőt megölte az áram. Cegényi az őrszolgálatos katonával nyitott ablaknál beszélgetett és rámutatott az áramvezetékre: »Ha hozzányúlna, menten szörnyet halna!« A katonának néhány lépést tett, amikor rémes kiáltást hallott. Cegényi balkeze hüvelykujján az első izületet érte a magasfeszültségű áram és azonnali halála következett. Ez az első rádióeset Magyarországon.

— Megérkeztek az Akadémia ünnepségére a külföldi vendégek. Budapestről jelentik: A Magyar Tudományos Akadémia keddi déli előtti centennáriumi ünnepségére öt francia akadémikus, a finn, az osztrák kultuszminiszter, a berlini, a göttingeri, a müncheni és a lipcei delegátusok, valamint a lengyel és bolgár Akadémia elnökei megérkeztek. Szerdán a Hungaria szállóban díszlakoma lesz. A finn kultuszminiszter személyesen hozta magával Klebelsberg kultuszminiszter kitüntetését a Fehérrózsá nagykeresztjét, melyet a magyar művelődés megmentése, a magyar- finn szellemi összeköttetések ápolása elismerésül nyújt át. A kultuszminiszter az akadémikusok látogatásának viszonzásul az Országos Kaszinóban reggelit adott. Klebelsberg gróf felköszöntőjében kifejtette, hogy az Akadémia francia gondolat és száz év előtt a Magyar Akadémia megalapításánál a francia példa volt szem előtt. Lecompte francia akadémikus válaszában kijelentette, hogy örömmel jöttek Budapestre és rámutatott arra, hogy a magyar szellemi élet történetében számos kapcsolatot van a francia szellemmel. Utalt Bessenyei Györgyre, aki az Akadémia felállítását indítványozta.

— Eltemették Tőry Gusztávot. Budapestről jelentik: Tőry Gusztáv volt igazságügyminisztert nagy részvét mellett tegnap temették el a kerepesi-úti temetőben.

— A Brassói Székely Társaság november hó 4-én, szerdán este 8 órakor tartja rendes ülését a Fehér Bárány külön termében. Az előadás. Kéri a társaság nőttagjait is, hogy minél nagyobb számban szíveskedjenek megjelenni, hogy a dec. 5-iki estély rendezése megbeszélhető legyen.

— A dec. 5-iki Jókai estély jegyei bezárolag csak november hó 4-ig válthatók meg. Király Lajos Kolostor utcai és Mihály Abraham (Derby) kapu-utcai üzletében, mert nov. 4-én este a jegyek árusítás végeztől lesznek osztva a Székely Társaság tagjai között.

— Javítják a postások fizetését. A posta vezetősége hogy a posta régi színvonalát viszhallíthassa, a kiállításba helyezett általános fizetésrendezés keretén túl is meg akarja javítani a tisztviselők anyagi helyzetét és pedig egyes külföldi államokban már rég bevált működési pótlék (részfizeték) rendszeresítésévé. A megvitatás alatt álló tervezet szerint a posta, táviráda és távfelvezető havi bruttó bevételeinek 20 százaléka működési pótlékok céljára lenne fordítandó s ebből az összegből — a törzsfizetések arányában — minden tisztviselő jutalékot kapna. A posta jelenlegi havi bruttó bevétele 70 millió lej körül mozog. Így tehát 14 millió a tisztviselők fizetésének kiegészítésére fordítandó. Ez az összeg pedig a törzsfizetés 140—148 százalékát tenné. A működési jutalék havi összege 525—4200 lej között mozogna. Ezek az adatok természetesen a posta jelenlegi bevételei mellett állanak fenn. A jövő év elején életbelépő általános tarifaemelésésk folytán azonban jelentékeny bevételnövekedésre lehet számítani.

— Kun Béla szülei elhagyják Erdélyt. Kun Béla szülei tudvalevőleg Erdélyben maradtak. Atyja, Kun Mór köljegyző volt Frátán. Hetven éves korában le akart menni, de a község lakosságának egyhangú kérelmére tovább szolgált. Most kiutazott Bécsbe s nem is szándékozik visszatérni. Családja nemsokára követi s ezzel megszűnnek Kun Béla összes erdélyi vonatkozásai.

— Nagy Egyházművészeti Kiállítás Bécsben. Bécsben december 1-én olyan nagyszabású kiállítás fog megnyitni, amilyen még nem volt. Az egyházművészeti kiállítás protektora Piffé hercegprímás, a művész vezértőrtő Martin tanár, a szecesszió elnöke és más művészettudományi korifeusokból áll. A kiállítás az egyházi művészet egész fejlődését és modern törekvését fogja bemutatni. A szecesszió helyiségeit, a kiállítás céljait, templomi interieurokká alakítja át.

A kiállítás tartama alatt elsőrangú művészek fogják az egyházi zene kiváló termékeit előadni.

— A Kis Lord íróját meghalt. Newyorkból jelentik Hodgson Burnett Frances Ebbé asszony halálát. Az író, kinek A Kis Lord című regénye világhírű lett 150 ezer dollár vagyont hagyott hátra.

— Nagyarányu vesztegetési panama perét tárgyalják Newyorkban. Newyorkból táviratozzák: Szerdán kezdődik meg az ellenséges javak volt gondnoka, Miker, ellen emelt vesztegetési bűnpör tárgyalása. Azzal vádolják, hogy a svájci kereskedelmi társaságtól, amely egy frankfurti cég strohmannja volt, háromszázezer dollárt fogadott el, azért, hogy a német alattvalók lefoglalt vagyonából két millió értéket kiadott.

— Blaha Lujza jobban van. Budapestről táviratozzák, hogy Blaha Lujza ma már anynyira jól érzi magát, hogy az ágyát is elhagyta.

— Jelinek Antal képkészítése. Jelinek Antal festőművész, akinek múlt évi brassai kiállítását közönség és kritika osztatlan elismeréssel fogadta, romániai művészi körutájában legutóbb Nagenyeden rendezett kiállítást. Jelinek olajfestményei és akvarelljei Nagenyeden is komoly figyelmet és meleg méltánylást keltettek.

— A brassói kereskedelmi és iparostanonciskola november hó 1-én kezdte működését a »Saguna« gimnázium épületében. Előadások hétfőn, szerdán és pénteken délután 2—5 óra között. A büntetések elkerülésére pontos és rendes látogatást kér az igazgató.

(*) Modern Mozgó. »Nanon és a párisi kurtizán« Lux világsláger, főszerepben a közönség kedvenc művészei, Eszterházy Ágnes grófnő és Harry Liedtke, szerdától kezdve egész héten műsoron van. Jön: Minden idők leghatalmasabb kalandorfilmje »Sámsón« vaskirály 2 részben, 30 felvonásban, Lucian Albertini szenzációs alakítása.

(*) Apolló Mozgó. kedden fut utoljára Ziganó, a Monte Diavolói bandita, szenzációs Harry Piel film. Szerdán hangverseny miatt nincs előadás. Csütörtökön »A bűn útja« című nagyszabású társadalmi dráma kerül vetítésre. A főszerepben: Violetta Napierka. Vasárnap a legnagyobb Lux sláger A szerelem szigete című film bemutatója lesz. Főszerepben: Heléna Makowska, Carl de Vogt.

— Elsőrendű menyasszonyi felvételek készülnek Keresztes fényképész műtermében. Brassó, Kapu-ucca 2. sz. Hívásra vidékre is megyek.

— Személyazonossági, utlevél és vasúti igazolványokhoz szükséges fényképeket a hivatalosan előírt kivitelben legrövidebb idő alatt készít Lang Henrik udvari fényképész, Kapu-ucca 52 szám.

Börkoptató

Isztvánés nélkül használható a Dr. Biró-féle Gyopárkészítmények hóféhérré teszik a fakó, sárga vagy barna arcot, a szeplőt, málfoltot gyökéresen elmulasztják. Kapható minden gyógyszerárban és droguériában.

Szenzációs őszi vásárt rendez

Werber Salamon cég

Brassó, Kapu-ucca 39 szám alatt az alábbi cikkekben:

70 cm. széles siffon	Lej 26-
75 cm. széles siffon vastagszáú	36-
Madopolam Lavoro	48-
Irish 3 siffonvastagszáú	56-
Ahag finomszáú	52-
Schroll vastagszáú	48-
Prima Vera finomszáú	56-
Kedvencz 9/8 vászon	61-
Ceica 4/4 vászon	56-
Naturel I-a vászon	62-
Házivászon vastagszáú	53-

Batist siffon fehérneműnek minden szélességben, Angin piros és fehér, a legjobb minőségben, Lepedő vászon, Oxfordok, Zephirek világos és sötét színben. Nagy választék divat barchentekben, flanelokban a legolcsóbb áron. Munkásingek és alsónadrágok. Harisnyák minden színben és minőségben. Óriási választékban.

Válkendők, esőernyők, cérna és egyéb apróságok meglepő olcsó áron. Pontos és előzetes kiszolgálás. Tekintse meg raktáramat vételkötelesség nélkül. 00000000

Két éjszaka meg egy nap

Hatvannyolc személyt elvittek egy mulatságból, mert — nem volt piros igazolványuk

TEMESVÁR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Roppant agilis lett a mi rendőrségünk: ország-világnak hirdetjük, Kis, jelentéktelen ügyekkel ugyan el nem bibelődik, minék is? Westfried-iéle homoszekekszuális gyilkosság tettesét nem érnek rá keresni s a gyárvárosi rablás tetteseit, kik világó revolverekkel és törökkel álltak be egy békes család otthonába, keresték ugyan, de meg nem találták. De ha nagyobb ügyekről van szó, dicséretükre legyen mondva, snájdígn tudnak cselekedni is. Így ép a napokban zárták be a Koro naherceg szálló londonerét, mert a rendőrvérzésinspektor ur legényével mert összeütközni, amikor az vizért ment. Vastagra dagadt ajakkal, vérző fogakkal s a nyakán is vérezve kísérték be a londonert a fogdába: Farkasnak hívják a Koronaherceg szálló londonerét.

Es aztán a legnagyobb ügyek: teszem például, ha valaki el mer menni hazulról, személyazonossági igazolvány nélkül! Akkor vitázkodik csak a mi rendőrségünk! A jómultkoriban a józsefvárosi cselédből vittek el kettős sorokban egy egész hadsereg cselédet, glynemű rettentő bűncselekmény miatt, s boldog volt az, ki másnapra; vagy harmadnapra kiszabadult. Most meg a józsefvárosi Spitzer-vendéglőből vittek be hatvannyolc személyt, egy szüreti mulatságról, ugyan csak azért, mert valamennyien közveszélyes voltak, minék utána nem volt náluk a — pirosigazolvány.

Főleg gyári munkások lakják a Józsefvárossal határos Kendetelepet. A Kendetelepi lakosok a józsefvárosi temetővel szemközti Spitzer-vendéglőben szüreti mulatságot rendeztek, minék okáért jólőre szépen földíztették a termet. Színes szalagokkal, gyertyákkal, lánccal és szőlőfürtökkel. Es este megkezdődött a tánc.

Alig tettek azonban néhány fordulót a mulatozók, amikor már megjelent a rendőrség, elállt minden kijáratot s aztán megkezdődött a mulatozók leigazoltatása. Szegény embernek így rontják el a mulatságát. S mi csúrés-savarsas, hatvannyolcnak nem volt meg a piros igazolványa, gyerünk tehát, a dutyiba velük!

Hatvannyolc embert kísérték be emiatt, legnagyobb részt asszonyokat meg leányokat. A vendéglős is, igen megjárta vele: sokmin-dennel készült a mulatságra, süttöt, főzött; de minden a nyakán maradt. Mert azok, akik megmaradhattak a mulatságon, mind hazamentek, kinek is volna kedve mulatni, amikor majd minden család aggódott valakijéért, akit bevitték. S akiket bevitték: azoli jártak csak meg igazán. Este vitték be őket a rendőri fogdába s már éjjelre nem is bántották többet. Másnap meg ünnep volt s így annál kevésbé törődtek velük. Még egy éjjelre ott kellett tehát hálniok a rendőrségen s csak a rákövetkező nap hozta meg kiszabadulásukat. A férfiakat, fiukat egyszerűen sorbaállították s felírták s aztán szélek eresztették, az asszonyokat, leányokat pedig még orvosi vizitre is parancsolták, mielőtt hazaengedték.

Két éjjelt meg egy napot töltöttek nyomdón a kendetelepiek a rendőrség fogdjában, mind azért, mert nem volt, vagy otthonhagyták volt a személyazonossági igazolványukat.

Igy gondoskodik derék rendőrségünk arról, hogy a veszedelmes elemeket lehetőleg ártalmatlanná tegye.

Igy örködnek a közbiztonság felett, minélünk.

Egy csecsemő, aki aggasztóként jött a világra

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Highgate külvárosában, a Highs-street 48. számú házban 1923 karácsony éjszakáján a Cohen-családnak fiugyermeke született. Az újszülött kezdettől fogva nagyon jól viselte magát, sohasem sírt, sőt meg se mozgott, ellenben igen öreg, ráncos arca volt megégynek. Mikor egyéves volt, még akkor sem akart mozogni, foga nem nőtt, s ugyanolyan ráncos volt az arca, mint amikor megszületett.

A gyerek egy rendkívül ritka betegségben a csecsemőkori aggasztásban szenvedett. Mikor 22 hónapos lett, szülei bevitték a Vimpo-leucci kórházba, ahol huszonnégy gyermekorvos specialista tartott felette konzili-umot. A doktorok közül huszonhárman

menthetetlennek ítélték a gyermeket: a huszonnegyedik orvos: dr. Damoglon, erre azt mondta, hogy kísérletet kell tenni az inszolációval: hetenkint háromszor ki kell tenni a gyereket a napfényre, addig, amíg csak kibírja a napsugarakat, s

tej helyett narancslét kell neki adni.

A kura csodás hatása volt: a gyermek már a második héten mozogni kezdett, ráncai most oszladoznak, úgy látszik, hogy foga nő s úgy sir már éjszakánként, mint egy normális gyermek. Környezete azzal biztatja a sirásra, hogy sir előtte.

A két éves aggasztás

kizárólag gyümölcscsel és főzelékkel táplálkozik

s remélhető, hogy további két év alatt egészen normális gyermek lesz belőle.

Linoleum Haas Lipót Temesvár,

Bulevard Regele Ferdinand

Lerakatok:

CLUJ, Str. Universităţii 1.

ORADEA-MARE, Bul. Regele Ferdinand 5

Mielőtt

bevásárlásait eszközli,
győződjön meg árúink
olcsóságáról!

Linoleum:

67 cm. széles mtr.-ként	Lei 185.—
90 " " " "	" 170.—
100 " " " "	" 200.—
115 " " " "	" 230.—
135 " " " "	" 270.—
200 " " négyzet mtr.	" 215.—

Valódi átöntött Inlaid Linoleum

200 cm. széles minden színben.

Viaszkosvászon asztalterítő:

78 cm. széles méterenként	Lei 100.—
100 " " " "	" 125.—
115 " " " "	" 145.—

Bőrvászon minden színben
és minőségben nagy választékban.

Szőnyegek:

Futószőnyegek, mindkét oldalon használható	Lei 98.—
Velour futó szőnyeg I-a	" 515.—
Agyelők	" 125.—
Ebédítő szőnyeg 200/300	" 1600.—
Otomántakarók	" 1600.—

Felöltőszerű gummiköpenyek 950 leltő

Tornacipők, hócipők, sárcipők, betegápolási cikkek, gyermekjátékok, sportcikkek nagyban és kicsinyben.

2302

Érettségire,

középiskolai magánvizsgákra osztályösszevonással is a leggyorsabban készít elő a

Zsoldos tanintézet

Budapest, VII. Dohány-u. 84. Teljes anyagi felöltség.

IRODALOM, MŰVÉSZET

Florizel von Reuter hangversenye

Unnepi jellege volt külsőleg is a hangversenynak, melyen Florizel von Reuter a világhírű hegedűjátékos először részesített művészetében a brassói publikumot. Soha ilyen zsúfoltan nem láttuk a hangversenytérmet, a kis terem ajtóit is fel kellett tární, a podiumra is széksorokat kellett elhelyezni, a terem szélein sűrűn szorongtak egymás mellett állva a hallgatók — és még így is alig lehetett eleget tenni a tömeges érdeklődésnek, így is sokan jegy nélkül maradtak. Eltekintve a nagy hírtől, mely von Reuter mint a hegedűművészet egyik legelső mai képviselőjét megelőzte, a hangverseny egy különös zenei szenzációval is kecsegtetett: a művész a hangversenyére olyan programot állított össze, mely kizárólagosan zongorakiséret nélkül való hegedűkompozíciókból állott. Florizel von Reuter meggyőződött és a mai hegedűművészek közt a legkiválóbb képviselője annak az irányzatnak, mely a csak hegedűre írott u. n. »szóló« hegedűirodalom kultiválását tűzte zászlajára. Reuter, es a rendkívüli jelenség, aki nemcsak mint gyakorló művész kitűnő, hanem mint zeneszerző és zenei író, esztétikus is tartalmas és becses munkát fejt ki, írásaiban is lelkes propagátora a szóló hegedűjátékának, melyben szerinte az ideális önálló tiszta hegedűhang érvényesül, minden mellékhangzattól és a zongorának Reuter szerint, a hegedűhöz való viszonyában némelykor paradoxnak tűnő hangszínétől mentesen. Nevetséges volna kétségbevonni a szóló hegedűjáték nagy fontosságát a művészetben, már csak azért is, mert a zeneirodalom számos hatalmas alkotása ezt a kifejezőmódot választotta (Bach). Más itt bővebben nem fejtegethető kérdés, azonban az, hogy amikor mai hangérzéknek, mely a hangszerelési művészet roppant fejlődésénél részben rafináltabb, fűszeresebb koszt-hoz van szokva, részben pedig ugyanazon okból durvultabb is (ugy, hogy vannak, akik még a vonósnegyest is antikválnak tartják) — hogy amikor az ilyen hangérzékkel bíró hallgató a szóló hegedű éneket soványnak érzi (mert polifónia és harmóniai gazdagság a hegedűnél, mégis csak a hangszer alaptermészete fölött aratott győzelmek) nem a zene fejlődésével és hajlás organikus módosulásával kell-e ezt a körülményt magyaráznunk és törvényszerűnek elfogadnunk? Támogatja e nézetet még az is, hogy Beethoven és Brahms idevágó művei, melyeknél mélyebbet nem ismer a zene, miután hegedűre és zongorára íratlak.

Másrésről, tagadhatatlan, saját szerű varázs van a szólóhegedűben, mely a hallgatót mintegy egy zenei magaslati klímába izolálja, ahol ritkább a levegő, mentes a völgyek verpezdítő és idegizgató szélsőségeitől, de tisztább, kristályosabb és álomszerűbb. Persze, csak olyan nagy mester, mint Florizel von Reuter vállalkozhatik arra, hogy hallgatóit a szokott légkörből kiemeje és magával ragadja. Tisztán fizikailag a legnagyobb igényeket támasztja egy ilyen hangverseny, a zongoraszólam nyújtotta pihenési paúzak a játék közben elesnek, a hegedűnek lankadatlan idegfeszültséggel kell dolgoznia és emlekezőtehetségére maximális követelmények hárulnak a szólójátékban. Florizel von Reuter bizvást vállalkozhat rá, mert szuverén művésze a hegedűnek. Technikája messzerű. Főleg kettősfogásai a legmagasabb fekvésben egy oktávnál tulmenő hangközökkel páratlanok. A fenomenális virtuoz, ki a technika minden ördögösségén és csodáján rendkívül rokonszenves póztalansággal, mint egy magától értetődő egyszerűséggel uralkodik, mely, nagystílus zenésztérmetet is. Programjának első részében Bachnak c-dúr szonátája pompázott hatalmas felépítésével. A fugában úgy tetszett helyenkint, mintha egy teljes vonósnegyes zengene Reuter csodálatos hangszeréből, mely az adagióban, mely Bach éneket adott. Bachot Rust második szonátája előzte meg, a régi szóló irodalom egyik standart műve, melyet Reuter nagy művészete népszerűsített meg ujabban a hangversenyeken. Locatelli, két capricciójá közül az első, az eterikus pasztorálet megejtő nem egyszerűséggel hozta a Reuter, míg a második (II. labirinto kápráztató átmenet volt a program második részéhez, mely a magas virtuozitás volt szentelve. Sarasate Füllemléje (a zono Istene megfogja bocsátani ezt a kompozíciót, a spányol hegedűművészek ki hegedűjátékával annyi embernek szerzett

(Felfejthetetlen órákat) — a hazafeltámasztás csodája volt. Renter, aki egy helyesen fel-fogott Paganini-renaissancának is agilis előharcosa saját Paganini átiratainak vakító és amellől nemes előadásával, legjobb bizony-ságát adta ezirányú törekvései jogosultságá-nak. A tomboló tapsokra, Bickerich zongora kíséretével két Chopin átiratát játszotta a művész és felülmúlhatatlan szépséggel Moz-zart Rondo alla tureáját. H. H.

MEZŐGAZDASÁG

**Tilos az arankás heremag kivitele,
de tisztítására nincs mód**

A mezőgazdasági kamarák figyelmébe

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójá-tól.) Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy Erdély gazdái milyen újabb kárral sújtja az a korlátolt tilalom, amely azt mondja ki, hogy csak arankamentes vörös lóheremagot szabad az országból kivinni. Ez a tilalom önmagában igen helyes. Csakhogy a kor-mány, amely ezt a tilalmat kibocsátotta, el-mulasztotta, hogy megfelelő számú megbíz-ható heremagtisztító állomást állítson fel s így ez az enedet csak a kárát érezteti a gaz-datársadalommal és újabb bizonyossága annak a hebehurgyaságnak, amivel gazdasági ügye-inket intézik.

A földművelésügyi kormánynak természet-esen a külföldi képviselőiben sincsenek a helyzet magaslátán álló gazdasági szakfér-tiai. Így bizonyára a kormánynak nincs tudomása a Stuttgart ideai gazdasági kiállí-táson bemutatott új aranka tisztító készü-lékekről.

Ezek az új gépek igen elmésen vannak szerkesztve. A vörös heremag külsője sima, az arankáé azonban szőrös, ripacsos felüle-tű, a tervező erre a különbségre alapította új tisztító rendszerét.

Az arankás lóheremagra, amint az egy nagy terjedelmű tisztító felületén lassan előre halad, elmés szerkezet, finom vasport hint. A sima vörös heremagra nem tapad a vas-por. Az egyenetlen felületű arankát azonban az bevonja. A míg az arankát a gép felületén alkalmazott mágnesek magukhoz vonják, ad-dig a tisztá lóhere mag lassan és tisztán tovább halad, a zsákoló szerkezethez. Lel-kiismeretes kezelés mellett így gépekkel abszolút arankamentes vetőmagot lehet elő-állítani. A tisztítás befejezése után az aran-káról a vasport eltávolítják.

Ha a kormány annyira szíven hordotta az arankamentes lóheremag forgalomba ho-zatalát, idejében kellett volna gondoskodni arról, hogy az egyes mezőgazdasági kamará-kat ily modern, megbízható arankatisztító szerkezetekkel ellássa. S nem is beszélve arról a nemzetgazdasági óriási haszonról, mely az aranka alapos kiirtásával jár, ez még pénzügyi szempontból is igen előnyös lett volna, mivel e tisztító szerkezetek igen szép jövedelmet hajtottak volna.

De az igazi munka nincs a mezőgazda-sági programmba felvéve, s ezek egyetlen feladata, hogy szükség esetére bizonyos szá-mu liberális kortest tároljanak; ezek a politikai kaszinók nem akarnak és nem tud-nak dolgozni, mivel ehhez szükséges tudás és szervezőképesség hiányzik belőlük.

Hogy csak e tételnél mily óriási kár hárának az ország és a gazdaközönségre, az bizonyítja, hogy az ideai heremag üzlet sem tud még megindulni. Most nagy átlagban 45 lejt ajánlanak nyers (arankás) vörös here-magért és a vásárlók még ebből az összegből is nagyobb százalékot akarnak levonni a tisztít-ásra kikerülő hulladéka, ezeket az árakat és levonásokat azonban a gazdaközönség nem akceptálja, így pang a vörös lóhere for-galom.

A korlátolt előrelátással rendelkező adó-prés pedig ennél jobban működik.

(—) Rövid hírek. Magyarországon a hit-bizományok korlátozását tervezik; a hitbi-zományi birtok nagyságát 2500 holdra szállít-ják és lányágon is örökölhetővé teszik. — A csehszlovák kormány meg akarja hosszab-bitani a kényszerbérleteket. — A magyar kormány törvényjavaslatot nyújtott be a bur-gonyatermelés védelmére; a javaslat a ko-loradobogár és a burgonya más ellenségeinek behurcolása ellen nyújtana védelmet. — A keszthelyi mezőgazdasági vegyiskisérleti állo-mást áthelyezték Pécsre. — Lipcsében gya-korlati mezőgazdák számára tanfolyamot nyitnak meg január 1-én; előreláthatóan 6-800 gazda vesz majd részt e tanfolyamokon. — A magyar országos földbirtokrendező bi-róság a nagylaki főúri uradalom kisajátítá-

si eljárása során a birtokokat az igénylő kis-gazdáknak ítélte oda, mert méltányosnak ítélte, hogy a birtok azoké legyen, akik most már mintegy százötven év óta folyó bérle-tek során e birtokokat megmunkálták és épü-letekkel felszerelték. Az ítélet a Zichy; Ná-dasdy, Desewffy családokat érinti.

(—) A cukorárak ármegállapítási rend-szere megmarad. Bukaresti tudósítónk jelen-tése szerint a kereskedelmi miniszter a cu-korgyárosoktól sürgősen bekérte a szükséges adatokat, hogy a jelenlegi rendszer szerint állapítsa meg a cukorrépa és cukor árát. Az ideai cukorrépa termés minőségileg és meny-nyiségileg közepes. A cukorgyárak és ter-melők panaszkodnak, hogy a vasut a répa és répa-szelet szállítására az idén kevesebb vagont bocsátott a termelők és gyárak ren-delkezésére, mint a múlt évben.

KÖZGAZDASÁG

A mai pénzpiac

Kedd, november 3

A világpiacon alig érezhető árfolyamhul-lámzás.

A belföldi piacon szilárd a helyzet. A bukaresti telefonvonal zavarai miatt Erdély néhány ezredéssel olcsóbb, mint Bukarest. Délben: egy svájci frank 40.75, lej, egy an-gol font 1025, egy dollár 211, egy francia frank 9.00, egy olasz lira 8.42, egy csehko-rona 6.26 és fél, egy shilling 29.75, egy di-nár 3.78, egy lejért 333 magyar korona.

Zürich. Devizák (zárlatban a tegnapi zár-lattól való eltérések). Nyitás: száz német már-ka 123.56 (—4), egy dollár 5.18 és három-negyed (—egynegyed), egy angol font 25.14 és fél (fél), száz francia frank 21.65 (—15), száz olasz lira 20.55 (f2), száz cseh korona 15.37 és fél, száz dinár 9.20, száz leva 3.75; száz lej 2.46 és fél (—1), tízezer magyar korona 0.7270, tízezer osztrák korona 0.7315 (f2 és fél).

Budapesti értéktőzsde. Zárati árfolya-mok ezresekben: Magyar Hitel 307, Osztrák Hitel 116, Salgó 446, Rima 110.5; Kohó 215; Atlantika 6.5, Ganz-Danubius 2132.5, Kőszén 2850, Nasici 1625, Szlavónia 60; Földhitei-bank 236, Viktória malom 415, Kereskedel-mi 952, Beocsini 1190, Urikányi 1080; Láng 84, Lipták 35.5, Schlick 48; Brassói 417; Zu-bolai 17, Cukoripar 1693, Klotild 15; Hun-gária műtrágya 115, Olasz-Bank 15, Angol-Magyar 35, Leszámitoló 61, Magyar-Cseh 15.5, Csáky 6.25, Izzó 990; Magnezit 1210; Viktória butor 1, Ofa 515, Malomsoky 8; Pesti Hazai 1990, Fegyver 575.

(—) Január elsejével megalakul a cseh nemzeti bank. Prágai jelentés szerint január elsejével a pénzügyminisztérium bankhivata-lát átalakítja cseh nemzeti bankká. Így Csehszlovákiának is meg lesz a maga ön-álló jegy kibocsátó bankja, ami feltétlenül be-folyással lesz a kamatláb kialakulására, va-lamint a csehszlovákia külföldi értékelésére.

(—) Aláírták a német-olasz kereskedelmi szerződést. Római jelentés szerint Mussolini és von Neurath, római német ügyvivő aláírták a német-olasz kereskedelmi és hajózási egyezményt, mely a legtöbb kedvezményt nyújtó szerződés alapelveinek figyelembe-ve-tele mellett jött létre.

(—) Az ötven százalékos büntető tarifa ügyét megint a gazdasági tanács elé viszik. Jelentették annak idején, hogy a tarthatatlan ötven százalékos büntető exporttarifa ügyé-ben, melynek eltörléséért az érdekelt iparo-sok és gazdasági körök eddig annyit küzdöt-tek, döntő fordulat történt, amennyiben a legfelső gazdasági tanács az eltörlés mellett foglalt állást. A kérdés gyakorlati megoldá-sa tegnap beható tanácskozás folyt Constanti-nescu Tancred kereskedelmi és Vaitoianu közlekedésügyi miniszter között. Vaitoianu ugyanis a legfőbb gazdasági tanácsnak azon az ülésén, melyen az 50 százalékos tarifa ef-törlését javasolták, nem volt jelen. Vaitoianu-nak az eltörlés ellen többféle kifogása volt, amelyeknek javarésze pénzügyi természetű. Így elhatározták, hogy a kérdést újból a leg-felső gazdasági tanács elé viszik, amelyen Vaitoianu is meg fog jelenni. Azonban bár-milyen érveket is hoz fel a közlekedésügyi miniszter a tarifa megtartása mellett, a bü-ntető tarifa semmi szín alatt sem tartható meg, nemcsak azért, mert elnyomja a kül-földi kereskedelem fejlődését s versenyké-pességének, hanem azért is, mert megendé-hetetlen, hogy a magánjellegű kereskedelmi vállalatok átszervezett vasutak büntető tari-fával terhelhessék meg az ország gazdasági forgalmát.

Az embergyűlölő

Regény

Írta: Kelemenné Zathureczky Berta

Budapest nyüzsgő, tevékeny életében, unott kellett lennie arccal sétált egy feltűnő csinos és elegáns fiatalember. Minden érdek nél-kül nézte a körülötte mozgó emberáradatot. Minden érdek nélkül a mellette elsuhanó nő-ket. Egykedvűen szívta a cigarettáját és ödön-gött a villamos megálló helyén.

Színházba készült. Bánkbánt adták az operában.

Egy rikkancs ujságot nyújtott feléje.

— Tessék megvenni! Óriási szenzáció!

A férfi átadta a lap árát és fölszállt a vil-lamosra. Futólag átnézte a politikai híreket. Amidőn összefogta a lapot, tekintete önkén-telen a kihirdetésekre tévedt. Elolvastott egy közleményt és gondolatokba merülve nézett maga elé. Gunyos mosollyal olvasta el még egyszer az apró hirdetést, mely így hangzott:

— Fiatal leány vagyok, a lelkem szabad röpülésre vágyik és mándegyre beleütközik az előítéletek drótkáltyába... Pusztán lakom, sokan vesznek körül, de nincs közöttük egy rokonlélek, aki megértene. A kívül eszmé-cserét lehetne folytatni. Ugy érzem, hogy az agyam is rozsdásodni kezdett a nagy tétlen-ségben. Egyhangú napjaimba szeretnék be-hozni egy kis változatosságot, hogy lélekben felfrissülve, könnyebben viselhessem a lá-unalmat.

Ösztönzésre, bátorításra vágyom egy olyan egyén részéről, aki nagyvárosban lakik.

„Tudom jól, hogy az általam választott módszer nem helyes. De hát: a szükség tör-vényt bont. És aztán: »Honny soít qui mal y pense!«

„Kikötöm azt, hogy a levélcsere a leg-nagyobb titoktartással történjék! Mit »Pusztai virág« cím alatt közvetít a kiadóhivatal.

A férfi zsebébe gyűrte a lapot és kiszállt. Rövid idő alatt már ott ült az Operaház első rangú szoltyéjében.

Muthnai Iván feltűnő megjelenés volt. Karcsu, magas, kissé szikár, acélos termé-tel. Vonása merészek, szeme nagy, szikrázó zöldesszürke. Hajja sötétszőke. Valami kö-zépkori lovag benyomását tette a tizenhatodik századból.

A női szemek örömmel pihentek meg elegáns alakján. Az osztálytanácsos ur azon-ban asszekurálva volt a szép szemek tűz-ellen; egyszerűen: meg sem látta őket.

Imádkozta a művészetet, különösen a zenét. O maga is gyönyörűen cellózott. Most minden gondolatát a zenekarból fölhangzó nyitány foglalta el. És csodálatos, ehhez a forró magyaros zenéhez odaképzelte a kiadó »Pusztai virágot«, egy fehérruhás gyönyörű lány képében... Hollófeke hajja sötét szemekkel.

Idegesen fészkelődött a helyén. Megre-mítette a szokatlanság. Hisz idáig soha sem törődött a nővel; míg most az egész elő-adás alatt az ismeretlennel foglalkozott.

Es e fantazmagória követte őt a kávéhá-ba; sőt a lakására is... Nem bírt szabadulni tőle.

Elővette újból a lapot és analizálni kez-dette a sorokat. Az az érzése támadt, hogy ez a fiatal leány be akarja csapni az embereket.

Ennek jó lesz a végére járni.

— Eh... nevetséges idea.

Nagy léptekkel merte a szobát. Valóság-gal megelégedett arra a pusztai libára.

— De vajon az-e? ... Van a sorai-ban valami dicsingvált, valami urias... Félt a pusztai élet unalmaitól... Szegény kis bogár!

Eszébe jutott, hogy ő sem szeretette a pusztát. Hegyvidéken nőtt fel és gyerekkor-ban valósággal irtózott a Hortobágy óriási arányaitól.

Leült elegáns amerikai íróasztala mellé, hogy megcsinálja egy hivatalos kimutatást. De a munka, amely hűséges barátja, bor-sóráinak vigasztalása volt idáig, nem izelt sehogyan sem.

Földhöz vágta a tollat és rágyújtott egy virsziniára. De a kis bogár egyre ott mo-goskált a fejében. Idegesen járt föl és alá. Egyszerre meglátott a falon egy szelíd, gyönyörű arcot: az édes anyját. Akinek pára-ajka mosolygott; sötét szeme olyan jószá-g tekintett rá. Leült vele szembe és nézett addig nézte, míg fényes szemét ellepte könny. Eszébe jutott, hogy az ő édes anyja pusztai virág volt valaha.

(Folyt. köv.)

Kiadó: a Brassói Lapok könyvnyomdája

KÓSA ALBERT

elsőrangú uridivat
SZABÓ-ÜZLETE
BRASSÓ, KOLOSTOR-UGCA 29 SZ.
Ajánlja dúsán felszereltraktárát angol és belföldi szövet-ujdonságokban.
PONTOS ÉS SZOLID KISZOLGÁLÁS

Dr. Herfurth — Dr. Fabritius-féle

szanatorium

Brassó, Rókus-ucca 2. / Telefon 3-58.

A szanatoriumot ideg-, belső- és anyagcsere betegségek számára fizikai- és dietetikus-gyógyintézetként, külön szemgyógyászati osztállyal teljesen újja átalakítva

megnyitották.

A helybeli és vidéki orvoskaritársakat a szanatorium megnyitására szívélyesen meghívja a vezetőség. 12009

Sokkal olcsóbbak és finomabbak az importált francia és angol áruknál az

M. M. Konzervgyár

Timișoara

M. M. Befőttei,**M. M. Jamei,****M. M. Gyümölcs- és Vegyesizei**

melyek minden

nagyobb csomageüzletben kaphatók.

Képviselő: Otto v. Roll, Braşov. 2179

Szűfőiskola urhölgyeknek, uraknak és hivatásos szűfőzőknek! 2213

Folytatólagos kurzusok, tartja

Czirbus István gépész-mérnök.

Iskola-gép. Lelkiismeretes tanítás a

SZŐKE GARAGEBAN

Brassó, Kut-ucca 46. szám.

Előkelő női divatszalonokban

okvetlenül ott kell lennie a legpazarabb kiállítású báli divattalnak az „Album de bal“-nak. A beálló szezon báli tolettjének szenzációs kreációi, gyönyörű kiállításban. Ára 400 lej. — Tekintettel a csekély készletre, ajánljuk az azonnali megrendelést.

Brassói Lapok Könyvosztálya.

Ugyancsak kapható: Star 180 lej, Juno 150 lej, Die Schöne Wienerin (szabásminta) 32 lej, Perfekt Mode 35 lej, Kalapdivattal, legújabb szám 120 lej, Paris Chic 150 lej, Excelsior 30 lej.

Aki szereti egészségét, erős és friss idegeit és szívét akarja megtartani, új élet- és munkakedvet akar nyerni — az használja a derestyei sörfőzdénkben állandóan frissen, gondosan pörkölt

maláta kávé,

mely a Károly herceg-ucca (Kolostor-ucca) 17. szám alatti bodegánkban állandóan kapható.

Viszontetadók 25 kg.-on felüli, nagybani rendeléseit legelőnyösebb engros-árak mellett közvetlenül központunk intézi el. (Telefon 72.)

CZELL KÁROLY csoport
Brassó,
Károly herceg-ucca 17. sz.

2165

Elsőrangú és jutányos.

Legjobb minőségű iakkok és lakkfés-
tékek az

O. FRITZE
gyártmányok!

Telefon
szám
774.

„EOS“ üzleti könyvek,
„EOS“ átiró könyvek,
„EOS“ másoló könyvek
papírraktár Kerschner E. Brassó.

E. SCHRACK
rádiógyár,

Bécs.

Gyártmányai:

3 csöves vevőkészülékek
az európai rádióállomások vételéhez.

Erősítőcsövek és alkatrészek amatőrök részére.

Képviselők:

J. Both & Müller elektr. osztály, Weisz Mihály-u. 26. 2212

Mű-, kereskedelmi és vizimalmok

Legjobb fekvéssel, nagy forgalommal, modern berendezéssel, feltétlenül rentábilis, előnyös feltételekkel eladók, vagy bérbeadók.

Esetleg társulással!

Közelebbi felvilágosítást ad:

SCHIEB kereskedelmi- és iparvállalata
Nagyszeben—Sibiu. 12106

Teherautó

gyapjufésülő és tépőgép, körfűrész motorok és gőzgépek 10, 20, 30, 40 H. P.

800mm.-es cséplőszekrény purifikátor és löhere gépek

Elsőrendű gyártmányok, új és használt! Feltűnően alacsony árak! Kedvező fizetési feltételek. 0-0-0-0-0-0

SCHIEB kereskedelmi- és iparvállalata
Nagyszeben—Sibiu. 12107

Egy ügyes

2094

pénztáros-kisasszony
K. Szabó Rózsika

kalapszalonyjában a z o n n a l felvétetik.

Ki könyvelésben jártas, előnyben részesül.

Figyelem! Fontos mindenkinek!

Mielőtt ruhaszükségletét beszerezné, győződjön meg vételkényszer nélkül, hogy férfi- és gyermekruháit legolcsóbban a most megnyitlt

Rosenberg M.

férfi- és gyermekruha-áruházában szerezheti be.
Brassó, Kapu-ucca 40. szám.

Főerdőmérnök

tizenöt évi gazdag praxissal, tapasztalattal, nagyobb erdőgazdaságban, vagy iparvállalatnál vezetői

állást vállal.

Az erdőgazdaság összes ágazatában nagy jártassággal bír. Azonkívül: út, vasút, víz, hid és középítést is vállal. — Leveleket „Két diplomás“ jellegre a kiadóhivatal továbbítja. 12101

Ön fényképezik?

ha igen, úgy fényképezési cikkeit a bukaresti HUBERTUS cégnél vegye meg!

Elsőrendű árut kap, rendes áron, azonkívül kilátása van arra, hogy az alanti tárgyakat díjtalanul megkapja!

1 arany Omega óra,

15.000.— lej értékben,

1 luxus fényképező gépet,

a trópusok részére, 20.000.— lej értékben,

1 Hamerless vadászfegyvert,

12.000.— lej értékben.

Kínérítő felvilágosításokat és árjegyzéket küld 2.— lej viszpórtó ellenében.

„Hubertus“ Bucureşti, Str. Belvedere 2.

Megjelent a

Népszerű-Regények

11. száma!

Mindennapi történetnek nevezi népszerű szerzője

Csermely Gyula:

Adieu, madame

című rendkívül bájos, mindvégig lebilincselő regényét, amely elnevezéssel azonban csak azt akarta jelezni, hogy témáját a mindennapi életből vette s hogy hősei a MA élő emberei. S ez a titka annak, hogy benső, meleg érdeklődés és megihatottság nélkül senki sem tudja olvasni ezt a gyönyörű regényt.

A Népszerű-Regények

eddig megjelent számai:

1. sz. Szini Gyula: A bűbajos
2. sz. Lakatos László: Egy válopör története
3. sz. Csermely Gyula: Negyvenegy és tizenkilenc
4. sz. Pásztor Á.: Es végzetét senkisé megkérülheti el
5. sz. Forró Pál: Halkuló vágyak
6. sz. Altay Margit: Célnál
7. sz. Jávör Béla: Három leány
8. sz. Maupassant: A másik gyermeke
9. sz. Csermely Gyula: A basa topánkái
10. sz. G. Miklósy Ilona: Viola
11. sz. Csermely Gyula: Adieu, Madame!
12. sz. Forró Pál: Különös tüzek (sajtó alatt)

Egy-egy szám ára 15 lej.

Mind a 11 regény együtt 150 lejért megrendelhető a

Brassói Lapok Könyvosztályától

Silvania Műszaki R. T.

Kórház-u. 64. Brassó, Kórház-u. 64.
Sürgőny cím: SILVANIA. Telefon 89 és 125.

A König Friedrich Augusthütte Dresden vezérképviselő
raktárról szállítja a gyár gyártmányait u. m.:

keretfűrész, minden-
famegmunkáló
gépet, butor-, bognár és fűrészüzem részére.

Astra-benzinmotorok és szerszámgépek lerakata.

Allandó nagy raktár mindennemű műszaki cikkekben.

296

Száva Gerő diszes temetkezési vállalata
Brassó, Kolostor-ucca 10. szám.

2150

Autó képviselő.

**Mercedes, Benz, Mathis,
Willys-Knight és Overland**

luxus autók
kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Soffőriskola hölgyek és urak részére!

SZÓKE garage Brassó, Kút-ucca 46. szám.

2214

Esztergapadot,

használat, cca 3 m. csúcsávolsággal és
nagy ágyteljesítménygel megvételre keres:
„Reparator” autójavító-műhely, Mercurea-Cluc.

12071

SZÖNYEG-HÁZ

Asztali szőnyegek,
Butor-szövetek
Függönyök
Futószőnyegek
Gyapjú takarók
Nagy választék

2176

ORENDI M. és Tsa.

Brassó, Kapu-u. 60 — Telefonszám: 340.

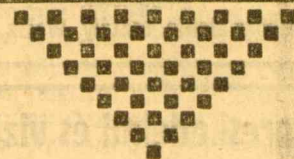
Egy 110 H. P.

szívógázmotor

Egy 200 H. P.

szívógázmotor

üzemnagyobbítás végett eladó.

2014

Üzemben megtekinthető
CONCORDIA Téglagyár és
Villamossági R. T.
CARPINIȘ, Timișoara mellett.

**Matrac-,
paplán-,
fehérmű-**
gyár

Wlaat & Wlaat

Brassó, Kapu-ucca 20.

2121

APRÓ HIRDETÉSE

Egy szó ára: 4 lei. Vastagabb betűvel 8 lei. — Állást
nek 25% engedmény. — Legkisebb apróhirdetés ára 40
Apróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bír-
nyosunknál is feladhat minden helységben, aki p-
san továbbítja azokat kiadóhivatalunkhoz. — Cs-
válaszbélyeggel felszerelt kére-
zősködésekre válaszolunk.

Betegség miatt egy hat
üléses Nazzaró autó eladó.
Balázs, Baraolt. 12081

Eladó 10 HP. Ganz Da-
nubius benzínmotor, 2
cylinderes, üzembépes. —
Mercurea Ciuc. Str. Bra-
tianu 39. 12069

Eladó 400 mm prima
széna és sarju. Érdeklődni
lehet Sft. Gheorgheban
Bogdán Rajcsnál, Csiki-
ucca 50. alatt. 12042

Női divatkalapok leg-
jutányosabb áron Bie-
dermann Irénél, Hosszu-
ucca 9. J. 12040

Eladó ház Sepsiszent-
györgyön Vasút-u. 19. al-
lomas közelében, — négy
szoba konyhával, mellék-
épületekkel és nagy gyü-
mölcsös kerttel. Cím 12038
szám alatt a kiadóban.

Eladó „Austro Fiat”
5 tonnás teherautó, kifo-
gástalan üzembépes álla-
potban Schwarz Mendel
Utóda: cégne, Reghinul-
Sásesc. 12019

Eladó

nagy gabona-triőr
3 és fél méter hosszú sze-
lelővel, mindenajtja ga-
bona tisztítására alkal-
mas, cserélhető rostákkal.
Ára Lei 15.000

Cím: **G. SZÁVA**
BRASOV
Str. Princ. Carol No. 10.
2150

liba és
zsir kapható. Fekete-u. 8.
az emeleten. 11921

Diesel motor 40 HP,
Diesel 30 HP. szívógáz-
motorok azonnal szállí-
thatók. **Comand gőzgép,**
egy drb. 80 HP. Shuttle-
worth 70 HP. Höcker 50
HP. Marscaall, mind gyá-
rilag javítva azonnal száll-
líthatók. Friedrich Test-
vérek Gépgyára. Timi-
șoara. 2130

Transmissiót, csapa-
gyakat, kapcsolókat, függő
es faligamokat, modern
kivitelben. **Vasöntvé-**
nyeket minta vagy rajz
szerint gyorsan és elő-
nyös ár mellett szállítunk.
Friedrich Testvérek gép-
gyára. Timișoara. 2130 il.

Cseplőgarnitúrákat,
lokomobilokat, cseplőket
és elevátorokat, minden
nagyságban keresek meg-
vételre. Részletes leírást
kérek. Eliás Győző gé-
pésmérnök, Timișoara
III. Str. Radulescu 6. 2130

Reszelő és ráspoló-vágók
felvételnek.

Gépvágók előnyben.

Strigán

reszelőgyár. 12100
ARAD, Calea Radnei 28.

Keresünk azonnali be-
lépésre egy **magyar**

gyors- és
gépírónt.

Német nyelvtudással
előnyben részesül.

Silvania Műszaki R. T.,
Brassó, Kórház-u. 64.
12102

Ócska gépjármű
Commerzontest va-
tétélekben vásárol-
Friedrich Testvérek
öntöde, Timișoara.

Intelligens ur
urileány teljes el-
kaphat magános
Kórház-u. 44. — U-
eladó egy hálószob-
tor.

Szeszgyár timo-
hizlaldával Cluj
ben bérbeadó. Aján-
„Szeszgyár 12097”
gere a kiadóhivatal

Nagyobb gaz
keres azonnali be-
szorgalmas, komo-
pánt. Ajánlatok bi-
vány masolatokkal
teszi igényekkel —
12097” jelűre a
hivatalba.

Gépész, villan-
és gőzvízgákkal
keres. Oradea-Mara-
108-u. 27. Kovács

Fűszer, rövidárú
kedősegéd állást
Cimeket 12095 szá-
a kiadó továbbít.

Nyáriarónt
nagyobb tételben,
egészrekes (nem
és bogmentes min-
hántatlanul, friss
11/2—500 méter ho-
25—60 c/m. átmér-
gonba rakva. Aján-
menyiség és sz-
határidő megjel-
tízezer kilogram-
kérem Goldfinger
Brasov. Vár-u. 32.

Tisztelt hölgyek
mására hozom, b-
600—700 lejért a
vatosabb köpp-
kosztumot elkészít.
Vizi Béla — női
Costei-u. B. 4 sz. B.
szeg.

Gyönyörű cseré-
gokról képes árjeg-
küld Gáspár mű-
Hoghiz—Ólthéviz.

Bolgármegbe
ládi lakóház eladó-
nal beköltözhető.
u. C. 8. és Coste-
A. 13.

Szalámigya ko-
berendezéssel azo-
bérbeadó. Közele-
világosításokat al-
Fernengels Frigye-
zsébetváros,

Dió, szép, száraz
rendű, kisebb és
tételben a legol-
kapható. Gál Béla,
Kapu-u. 61.

Eladó gép- és k-
tásra berendezett
gépek. 1 husvágó-
kvecs, 1 tőke 6 v-
sel. Cím Fekete-
Codlea 505.

Üzleti berendezé-
szer és vas-sz-
azonnali megvétel-
resünk. Cím 1210-
alatt a kiadóhivatal

Jó hangu zong-
keresek bérbe Brass-
Cimeket „Zenek-
jelűre a kiadóhiv-
küldendő.

Gitar vásárol-
gitarok próba a B-
Lapok kiadóhivatal
hozandók be.